Poštnina plačana v gotovini.

Leto LXV., št. 103 — Ljubljana, sobota 7. maja 1932 — Cena Din 1.-

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflјeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

PAUL DOUMER

Včeraj je bil izvršen atentat na predsednika francoske republike Paula Doumera, ki je davi ob 4.37 podlegel poškodbam — Atentator, Rus dr. Pavel Gorgulov, je bil aretiran — Dasi napravlja vtis nenormalnega človeka, ga smatrajo po dosedajih rezultatih preiskave za agenta Moskve

Pariz, 7. maja. Včeraj popoldne je bil izvršen atentat na predsednika republike Paulu Doumera. Ko se je okrog 15. mudil na razstavi francoskih književnikov, bivših bojevnikov, je oddal nanj Rus dr. Pavel Gorgulov tri revolverske strele in ga smrtno nevarno ranil. Doumer je bil zadet od dveh krogel v glavo ter se je zgrudil nezavesten in so ga takoj prepeljali v bolnico. Zaradi velike izgube krvi ga niso mogli takoj operirati, marveč so morali najprvo izvršiti transfuzijo krvi. Ko se še kljub temu ni zavedel, so ob 8. zvečer drugič izvršili transfuzijo krvi. Vendar pa je bil ves trud najboljših pariških zdravnikov zaman. Doumer je kmalu po 20. padel v agonijo, iz katere se ni več zavedel in je ob 4.37 izdihnil.

Atentatorja so prijeli in zaprli. Pri zaslišanju je izjavil, da se je hotel maščevati, ker Francija ni intervenirala v Rusiji proti boljševikom. Atentator dela vtis nenormalnega človeka, vendar pa mislijo oblasti, da je agent iz Moskve in da je izvršil atentat po naročilu.

Vest o atentatu se je bliskovito razširila po vsem mestu in izzvala splošno ogorčenje. Pred bolnico, kjer je ležal Doumer, so se zbrale velike množice, ki so skoro vso noč čakale poročil o zdravstvenem stanju hudo ranjenega Doumerja. Vest o smrti zaslužnega državnika je izzvala v vsej Franciji globoko žalost.

*

Pariz, 7. maja. Vsa Francija je danes pod dojmom strahovitega dogodka, ki se je odigral včeraj popoldne v palači Salamona Rotschilda v predmestju Rueil, kjer so francoski književniki, bivši svetovni bojevniki, priredili razstavo svojih knjig in na katero so povabili tudi predsednika republike Paula Doumerja, velikega prijatelja književnikov. Nihče pač ni mislil, da bo ta častni poset končal tako tragično. Kot strela z jasnega neba je presenetila ne samo ves Pariz, marveč ves svet vest, da je sivolasi predsednik francoske republike postal žrtev zločinske roke. O dogodku se doznavajo naslednje podrobnosti:

Usodni streli

Okrog 14. se je odpeljal predsednik republike Doumer v spremstvu ministra za narodno obrambo Pietrija, ministra pravosodja Reyanuda in predsednika ljudske demokratske stranke Champetiera de Ribesa ter svojega adjutanta Lebigota in pariškega policijskega direktorja Guicharda na razstavo knjig francoskih književnikov-invalidov. Ko se je okrog 15. mudil v dvorani, kjer je bil nameščen glavni del razstave in kjer so bili zbrani številni pisatelji, ga je naprosil eden izmed navzočih pisateljev za podpis v neko svojo knjigo. Baš ko se je predsednik sklonil nad knjigo, da bi se podpisal, se je preril v neposredno bližino predsednika skozi množico mož srednjih let in nenavadno visoke postave. Odboru se je predstavil kot književnik Pavel Brede in so ga zaradi tega brez pomisleka pustili k sprejemu predsednika republike. Zato tudi policijski uradniki, ki so bili navzoči, niso posebno pazili nanj. Baš to pa je postalo usodno. V trenutku, ko je Doumer zastavil pero, so odjeknili trije revolverski streli in predsednik Doumer se je skoro brez glasu zgrudil na tla.

Med občinstvom je zavladala nepopisna panika. Policijski komisar Buissard se je takoj vrgel na atentatorja, vendar pa ga zaradi splošne panike niso mogli takoj razorožiti, tako da je oddal še par strelov, ki so lažje ranili komisarja Buissarda in znanega francoskega pisatelja Clauda Farrerea. Ko pa je množica spoznala, za kaj gre, se je vrgla na atentatorja in bili bi ga na mestu ubili, da ga ni zaščitila policija, ki ga je spravila v najbližji avto in odpeljala na policijski komisarijat.

Dve krogli v glavo

Med tem so priskočili na pomoč hudo ranjenemu Doumerju, ki je krvavel iz več ran in bil v globoki nezavesti, slučajno navzoči zdravniki. Pri površnem pregledu so ugotovili, da so rane zelo neravne, in da je potrebna takojšnja operacija. Naglo so naložili ranjenca na avto in ga odpeljali v najbližjo bolnico Beaujon, kamor so na vest o atentatu prihiteli najodličnejši pariški zdravniki specijalisti.

V bolnici so ugotovili, da je Doumer zadet od treh krogel. Dve krogli sta prevrtali glavo, in sicer ena za ušesi, druga pa tik pod senci, dočim je tretja krogla obtičala v levem ramenu. Manjkalo je le za las, da niso bili ranjeni možgani, kar bi imelo za posledico takojšnjo smrt. Zaradi velike izgube krvi je ranjenec zelo oslabel in si zdravniki niso upali takoj izvršiti operacije, marveč so najprej izvedli transfuzijo krvi. Prvi prenos krvi je popolnoma uspel in bolnik si je vidno opomogel. Za par minut se je prebudil iz nezavesti, vendar pa je bil tako oslabel, da se je kmalu zopet onesvestil. Zvečer okrog 20. so morali izvršiti drugo transfuzijo krvi. Četudi rane same po sebi niso bile absolutno smrtne, se je vendar kmalu videlo, da je življenje predsednika zaradi njegove visoke starosti v nevarnosti in zdravniki so kmalu izgubili upanje, da bi mu rešili življenje. V poznih večernih urah se je že razširila vest, da je stanje ranjenca brezupno.

V agoniji

Ob 21. je bil izdan kratek komunike zdravnikov, da je predsednik Doumer v agoniji ter da ni skoro nobenega upanja, da bi ga ohranili pri življenju. Zaradi velike izgube krvi je bolnik silno oslabel. Zdravniki so se zaman trudili, da bi ustavili krvavenje. Zaradi tega tudi niso mogli izvršiti potrebne operacije.

Katastrofa

Okrog 11. so dali ranjencu nove injekcije, da bi ga zbudili iz nezavesti. Injekcije pa niso več učinkovale. Spoznali so, da je vsaka rešitev izključena in so o tem obvestili sorodnike in vlado. Opolnoči so se zbrali ob bolniški postelji Doumerja njegova žena in obe hčerki ter ministrski predsednik Tardieu in skoraj vsi člani vlade. Ob 4.37 zjutraj je Doumer izdihnil, ne da bi se poprej zavedel.

Priprave za pogreb

Pariz, 7. maja. Truplo pokojnega predsednika Doumerja so davi prepeljali iz bolnice v Elisejsko palačo. Ob prevozu je izkazalo vojaštvo mrtvemu predsedniku republike vojaško čast. Ob 11.30 se je sestal pod predsedstvom ministrskega predsednika Tardieuja ministrski svet k izredni seji, na kateri bo določen čas in program pogreba ter obenem sklepal o sklicanju Narodnega predstavništva, ki ga tvorita poslanska zbornica in senat, v svrho izvolitve novega predsednika.

Kdo bo Doumerjev naslednik

V političnih krogih se že razpravlja o vprašanju Doumerjevega naslednika. Po ustavi bi moral biti sklican takoj parlament v Versailles. Ker pa bosta ostala stara zbornica in senat še do 1. junija, bodo morali novega predsednika voliti še stari poslanci in senatorji. Med kandidati, ki imajo največ izgledov za predsedniške volitve, se na prvem mestu imenuje predsednik senata Lebrun.

Po vsej verjetnosti se bo narodno predstavništvo sestalo že v ponedeljek v Versaillesu, da izvoli novega predsednika. Ožje parlamentarne volitve, ki se vrše jutri, ne bodo preložene, kakor se je sprva mislilo.

Gorgulov agent Moskve?

Senzacijonalni komunike notranjega ministrstva o dosedanjih rezultatih preiskave

Pariz, 7. maja. Danes ponoči se je vršila v notranjem ministrstvu triurna konferenca, ki so se je udeležili ministrski predsednik Tardieu, notranji in pravosodni minister, vrhovni državni pravdnik in policijski prefekt. Po tej konferenci je bil izdan uradni komunike, ki naglaša med drugim:

Morilec Gorgulov za časa svojega bivanja v Nizzi in Monakovu, ni imel nobenih zvez s tamošnjimi ruskim emigranti. Leta 1930. je skušal osnovati v Pragi nekako rusko stranko z boljševiškim obeležjem. Brošura, ki jo je nedavno izdal v neki pariški tiskarni, je pisana v neboljševiškem duhu ter nosi kot znak dva srpa dve mrtvaški glavi in smrekovo vejico. Organizacije, ki se poslužujejo tega znaka, so inspirirane od komunistične internacijonale in jih je smatrati za komunistične provokaterske organizacije. Po uradnih obvestilih iz Prage je Gorgulov l. 1930. poskušal ustanoviti tam nekako rusko-kmetsko fašistično stranko, nosil pa je obenem tudi člansko legitimacijo komunistične stranke. Vse kaže da Gorgulov samo simulira abnormalnost, da pa je v resnici agent Moskve.

Kdo je atentator

Atentatorja so takoj po aretaciji na policijskem komisarijatu zaslišali. Izjavil je, da se zove Pavel Gorgulov ter je rojen l. 1895. v Labinski na Kavkazu. Študiral je na praški univerzi in ima diplomo doktorja medicine. Priznal je, da je živel že poprej dve leti v Parizu ter da je bil že dvakrat izgnan. V Pragi, kjer je bival več let, je znan pod imenom Paul Brede ter je v Pragi izdal okrog 30 romanov in več znanstvenih razprav. Njegovi romani se bavijo večinoma z življenjem Kozakov. Predvčerajšnjem je prispel iz Monaka v Pariz z namenom, da ubije predsednika republike. Izrečno je naglasil, da je atentat izvršil popolnoma sam in da nima nobenih sokrivcev. O vzrokih svojega dejanja je izjavil atentator, da je streljal na predsednika zaradi tega, ker je hotel prisiliti Francijo, da bi Sovjetom napovedala vojno in da bi se maščeval, ker Francija doslej še ni intervenirala proti boljševikom. Glede svojih političnih nazorov je izjavil:

„Ljubim Mussolinija in spoštujem Hitlerja“

Pri njem so našli tudi razne dokumente z njegovim podpisom in dostavkom »Bivši predsednik zveze ruskih fašistov«, na svoji vizitki pa je imel pripisano: »Morilec predsednika francoske republike«. V zvezi s tem je izpovedal, da je osnoval že svoječasno vserusko kmečko fašistično stranko.

„Jaz sem pesnik in idealist“

Pariz, 7. maja. g. Vašemu pariškemu dopisniku se je posrečilo govoriti z atentatorjem Gorgulovom tik predno so ga odpeljali na policijsko predsedstvo. 37-letni Rus dr. Pavel Gorgulov napravi vtis političnega fanatika. Gorgulov krvavi iz številnih ran in je v sami spodnji obleki, ker so mu ostalo strgali s telesa. Roke ima zvezane na hrbtu. Zaradi razburjenja ne more dati smiselne izjave o razlogih svojega dejanja. Z jecljajočim glasom pa pripoveduje, da je vodja radikalne fašistične organizacije, ki šteje samo 40 članov in katere središče je v Monte Carlu. Njegova žena biva trenutno na Korziki. »Obžalujem, da sem moral storiti to dejanje, toda v obstoječih okoliščinah ni preostajalo drugega. Naklep sem pripravil sam in nihče, niti moja žena ni vedela zanj. Zavedam se, da bom obsojen na smrt, toda moji ideali bodo živeli dalje.« Tu je Gorgulov prenehal govoriti, dvignil oči proti nebu, premikal ustnice, kakor bi hotel moliti in nato govoril dalje: »Vem, da Francija podpira Sovjete v moji domovini. Zaradi tega je bilo treba predsednika odstraniti. Bila je obupna naloga, toda treba jo je bilo rešiti. Sem velik občudovalec Mussolinija in Hitlerja, toda podkupil me ni nihče. Kar imam, sem zaslužil s svojimi rokami in sedaj žrtvujem celo svoje življenje za svoje prepričanje. To je največ kar morem dati. Svet je poln zločinov. Poglejte, kaj se dogaja vsak dan! Toda jaz nisem zločinec, temveč pesnik in idealist.«

Iz življenja morilca Gorgulova

Praga, 7. maja. Morilec dr. Peter Gorgulov je dobro znan v Pragi in sploh na Češkoslovaškem. Živel je več let kot praktični zdravnik za spolne bolezni v Prerovu. Prišel je l. 1921 peš iz Rusije in sicer s Kavkaza preko Poljske in Berlina v Prago. Najprej se je nastanil v Prerovu, kjer se je literarno udejstvoval. Izdal je več lascivnih romanov, posebno pa se je proslavil s svojim največjim romanom »Sin nune«. Hotel je ta roman tudi filmati, vendar pa so ga zaradi prelascivne vsebine povsod odklonili. Pisal je v češkem jeziku. Leta 1924. se je preselil v Prago in se vpisal na medicinski fakulteti, kjer je l. 1925. tudi promoviral. Nato se je zopet preselil v Prerov in se tam nastanil kot praktični zdravnik. Leta 1928. se je poročil s hčerko iz ugledne rodbine. Zakon pa ni bil srečen in se je žena že po enem letu dala ločiti. Gorgulov je bil znan kot zelo nasilen človek in je često ogrožal svojo lastno ženo. V dobi svojega dveletnega zdravnikovanja v Prerovu je bil večkrat kaznovan zaradi javnega nasilja. Ko je postal v Prerovu nemogoč, se je preselil v Hodonin, a tudi od tam je moral kmalu izginiti. Nato se je zopet nastanil v Pragi, ker pa se je bavil največ s prepovedano odpravo plodu, zaradi česar je bil vmešan v razne afere. Ko je bilo proti njemu izdano aretacijsko povelje, je izginil in ga niso mogli več izslediti. V Pragi je snoval tudi nekako politično stranko in sestavil program ruskega fašizma ter se izdajal za predstavnika ruske fašistične stranke. Njegov program, pa je bil tako zmeden, da o njegovem fašizmu ni hotel nihče nič slišati. Ruski emigranti so ga ignorirali in so ga smatrali splošno za nasilnega norca. Nikdar ni šel brez revolverja in pogosto je izzival in imel je tudi več incidentov. Njegova stranka je obstojala samo iz njega samega. Pred dvema letoma je brez sledu izginil in ga tudi s tiralicami niso mogli izslediti vse, dokler! se ni pojavil kot morilec predsednika Francoske republike.

Žena Gorgulova nedolžna

Pariz, 7. maja. Snoči je bila na zahtevo pariške policije aretirana v Monaku žena atentatorja Gorgulova rodom Švicarka. Aretirali so jo na njenem domu. Gorgulov se je poročil z njo šele pred 9 leti. Izkazalo pa se je, da žena ni imela niti pojma o namenih svojega moža in je mislila, da je mož odpotoval v Nizzo, da bi tam prodal neki svoj roman, ki ga je dokončal šele pred par dnevi. V Nizzi in v Monaku Gorgulov ni dal povoda za pritožbe ter se je izdajal za češkega zdravnika.

Odmev v pariškem tisku

Pariz, 7. maja. Ves pariški tisk brez razlike strankarske smeri izraža ogorčenje in bol nad blaznim zločinom. Vsi listi zahtevajo ne samo strogo kaznovanje morilca, marveč tudi najstrožji nadzor nad vsemi političnimi emigranti brez razlike njihove narodnosti. Listi opozarjajo tudi na čudno naključje. Doumer je 13. predsednik francoske republike in je bil izvoljen 13. maja 1931. Vest o smrti predsednika so objavili listi v posebnih izdajah. Vse mesto je v žalnih zastavah.

London opozarja na boljševiško nevarnost,

London, 7. maja. Jutranji listi v uvodnikih izražajo svoje ogorčenje nad atentatom na predsednika francoske republike in izražajo simpatije francoskemu narodu. V komentarjih opozarjajo na možnost notranjih komplikacij v Franciji, ker se je atentat odigral takorekoč na predvečer ožjih volitev. »Morningpost« ostro napada sovjetsko Rusijo in naglaša, da je to nov resen opomin vsem evropskim državam, da se zdramijo in skupno nastopijo proti boljševiški nevarnosti.

Materinski dan

Ko ti je že vsako čustvo zagrenjeno do slehernega, ti ostane spomin na mater še vedno lep, materina ljubezen svetla in večno živa; vse je minljivo, samo mati bo imela v človeškem srcu vedno oltar. Toda tudi nikogar drugega človek ni nikdar tolikokrat zatajil in pozabil . . . Nobene svetinje ni bolj teptal ter onečaščal kakor materinstvo. Nihče ni bil češče proklet kakor mati. Materine ljubezni ni nikdar nihče preplačal in prečešče je otrok niti ne vrača. Mater nismo nikdar dovolj spoštovali, vselej smo jih premalo ljubili.

Vsako leto posvečamo materam dan. Z lepimi in visokimi besedami se jim hočemo oddolžiti. Toda naše čaščenje mater je prečešče le prazen videz. Takšen materinski dan sam na sebi nič ne pomeni, če ga praznujemo zaradi tega, da vse ostale dni lahko zopet pozabljamo matere.

Pomen materinskega dne je globlji. Ne gre le zato, da proslavljamo matere ter poveličujemo materinstvo. Pomen materinskega dne je, da priznamo tudi materam, kar je njihovega, ter da skušamo popraviti največje krivice. Na ta dan mora prodreti spoznanje, da so doslej matere le dajale, se žrtvovale brez priznanja, da so žrtvovale največ in najmanj odločale v življenju. Nihče jih ni vprašal v svetovni vojni, če sme poslati njihove sinove v vojno vihro, nihče jim ni celil ran, ki jih ne morejo nikdar preboleti, nihče tolažil in jim ne priznal prvenstvene pravice do lastnih otrok.

Matere so vedno tiho trpele, vse so vdano prenašale, da nikdar nihče ni vedel za njihovo trpljenje, nihče jim ni nudil zaščite ter so jim vedno odrekali vse pravice, razen, da smejo roditi. Rodile so otroke za druge. Kakor da plačujejo s tem življenju samo obvezen davek. Češče niso smele niti vzgajati svojih otrok, ali so jih pa vzgajale, kakor so želeli drugi, po načelih, ki so jim jih vtepali v mladosti.

Da je materinstvo svetost, je že stara — fraza. Kajti svetost bi bila le tedaj, če bi ljudje priznavali to tudi v praksi. Dokler je pa materam doovljeno le roditi, ne da bi bile vsaj primitivno zaščitene, je materinstvo v praksi samo — »kazen za greh«. Dekle, ki obeta postati mati, gledamo z očmi moralistov zvišaka. Pravimo, da je »padlo«. Toda materinstvo mora biti svetost. Novorojenček, ki ga rodi »padla« mati, ne nosi na sebi znamenja »greha«, človeško bitje je, enako vsem ostalim. »Padle« matere pa rode češče skrivaj, postanejo detomorilke v skrbi za vsakdanji kruh. Takšne revne mlade matere mečejo iz služb in seveda celo zaradi morale! Nezaščitene so in jih smatrajo, seve, za »manjvredna«, nemoralna bitja.

In koliko je revnih zakonskih mater. Greh bi bil, če bi ne imele otrok. Greh pa ni, da propadajo otroci in starši v najhujši bedi. So tudi matere, ki žive od miloščine. Žive iz dneva v dan s kopicami otrok in nihče niti ne ve za nje.

Kdo more potem takem trditi, da je materinstvo priznano za svetost? Saj se še ne zavedamo, da je prav tako zločin kakor umor, če dopuščamo počasno umiranje. In kdo more tajiti, da nešteto otrok umre zaradi bede in slabih higijenskih razmer?! Ni samo svetost izpolnjevati prirodni zakon, temveč bi morali biti tudi sveti pogoji tega izpolnjevanja. Mati bi morala biti zaščitena, materinstvo priznano kot res vzvišena življenjska naloga, otrokom pa zajamčena življenjska eksistenca.

Sicer so besede o svetosti materinstva prazne. Ljubezen in spoštovanje do mater sta brez pomena, če se ne zavzamemo za njihove pravice. Lepe besede so prepoceni, da bi lahko z njimi poplačali ogromne žrtve mater, da bi popravili neštete krivice, s katerimi jih nagrajamo za to, da so nam dale življenje.

Materinski dan je torej memento, da se zdrznemo ter zavemo, kaj smo dolžni materam in vsej človeški družbi. Naša kultura se bo pokazala v tem, kako se bomo oddolžili njim, ki se žrtvujejo zaradi bodočega življenja, ki izvršujejo najsvetejši prirodni zakon. Saj smo dolžni spoštovati in ljubiti matere ne le zato, ker so nam dale življenje, temveč zaradi človeštva sploh; če bomo priznali materinstvo tudi v praksi za svetost in če bomo zaščitili matere, se bo to odrazilo tudi v vsej človeški družbi, kajti matere so prave nositeljice življenja.

Proslava naših mater

Ljubljana, 7. maja.

Posamezne ljubljanske organizacije tekmujejo, da na dostojen način proslave že tradicijonalni materinski dan. Ljubljanske Kolašice so letos skušale ta dan proslaviti z večjo akademijo, ki naj bi bila po svojem sporedu manifestacija materinstva. Ga. Gašperlinova se je s svojo agilnostjo potrudila, da je ta akademija uspela tako v moralnem, kakor tudi v gmotne i pogledu. Podpirale so jo pri tem mnoge tovarišice in članice Kola jugoslovenskih sester. Čeprav je bil za to proslavo določen nekoliko neugoden dan, je vendar snočna akademija nad vsako pričakovanje še dokaj lepo uspela. V veliki dvorani »Ionona« se je proslava vršila ob navzočnosti odličnega občinstva in šolske mladine. Navzoči so bili med drugim: komandant dravske divizije div. general Bogoljub Ilić, mestni župan dr. Dinko Puc, predsednik višjega deželnega sodišča dr. Anton Rogina, prosvetni inspektor dr. Fran Kotnik kot zastopnik šefa prosvetnega oddelka, san. inspektor dr. Mayer kot zastopnik oddelka za socialno politiko in narodno zdravje, komandant 40. pešpolka polkovnik Cvejić, dvorna dama ga. Franja Tavčarjeva, soproga pomočnika bana ga. Pirkmayerjeva, županja ga. Pucova in druge odlične dame.

Prisrčno pozdravljen je otvoril akademijo pesnik in dramaturg g. Oton Župančič s kratkim, a globokih misli polnim slavnostnim govorom. V izbranih besedah je očrtal trpljenje in delovanje naše matere, nejno ljubezen do dece in njeno delo za dom. Sledile so nato razne pevske in deklamacijske točke. Tako posamezni solisti, kakor tudi pevski zbor prosvetnega društva »Tabor« so želi viharno odobravanje. Program je bil prav dobro sestavljen, bogat in pester. Žal so morale nekatere točke izpasti, ker so se zadnji trenutek pojavile razumljive in opravičljive zapreke. Med drugimi so nastopili g. Drago Žagar, ga. Šaričeva z lepo deklamacijo o materi, gdč. Majda Lovšetova, ga. Pavla Lovšetova in še drugi. Pod vodstvom učitelja gospoda Venturinija je pevski zbor »Tabora«, okoli 70 mladih pevcev in pevk zapel I. Rottov: »Oče naš« in P. H. Sattnerjevo: Vrbica. Prireditev je trajala do 20.30.

Zakaj ne očetovski dan?

Ves kulturni svet posveča drugo nedeljo v maju misli in spominu na mater. Prav ginljivo je, kako se ponekod zavedajo pomena tega praznika. Tudi pri nas smo uvedli vsakoletno praznovanje: po šolah pišejo naloge s materinskim motivom, po društvih prirejajo slavnostne pevske in druge nastope, po ulicah prodajajo cvetice za materinske fonde. Prazničnost tega dne pa pri nas še ni prodrla v naše domove in družine. Drugod prejme ta dan mati darove in cvetke od vsakega člana družine; otroci, ki so na tujem, ji pišejo topla pisma. Če je mati že v grobu pridejo otroci na njeno gomilo s šopki: če ne morejo do nje, žive ali ali mrtve, kupijo na cesti cvetko in poklonijo prispevek tuji potrebni materi. Najznačilnejši način praznovanja materinskega dne v družini pa je v tem, da omogočijo ta dar materi počitek. Saj je mati tista, ki dela vse leto brez prestanka, v petek in svetek, od prve jutranje do zadnje večerne ure. Ko imajo v družini godove, otroci počitnice, oče dopust, ko so prazniki, obiski — čaka mater samo večje delo. Vsem družinskim članom pomenijo taki dnevi odmor — materi pa še večji napori. Zato opravijo po družinah, kjer imajo srce za mater, ta dan vse delo drugi družinski člani. Kjerkoli morejo, razbremene mater.

Pa je že marsikdo sprožil misel, naj bi se praznoval tudi očetovski dan, da bi se tudi očetom izkazala čast, ki se jim spodobi. Ne bilo bi prav, če bi odrekali očetu pomembnost v družini. Toda njegovo udejstvovanje je vse drugačno in ni spojeno s tolikimi nevidnimi odrekanji in žrtvami, kakor je materino delo. Naposled tudi — kako, na kakšen način naj bi se praznoval očetovski dan? Saj se v hiši že itak večinoma vse vrti okoli očeta. Ko opravi svoje delo v službi ali svoji delavnici, je zanj delavnik končan. Prost je in ne čaka ga sto domačih skrbi in opravil, kakor čaka mater, pa naj bo le gospodinja ali obenem tudi poklicna uslužbenka. Skoro vedno kuhajo po družinah to, kar ima mož rad. Kako redki so dnevi, da bi kuhala gospodinja po svoj lastni želji. Vsak dan dobi mož vse pripravljeno: ni mu treba čistiti obleke in čevljev. Če ni dovolj jedi za otroke, je za moža ne sme zmanjkati, a za mater —? Dobra žena da možu vsak dan na krožnik največji in najlepši košček mesa. Kolikokrat se zgodi, da ponudi možu in otrokom jed že drugič, a sama je še ni pokusila. Ker je možu jed všeč, si je vzame še drugič in niti ne opazi, kako si dene žena na krožnik samo prikuho, morda tudi malo mesne polivke, a se pri tem vede tako, kakor bi jedla najokusnejši košček pečenke. Ni treba, da je mož poseben egoist, ne, tudi najboljši oče ne opazi tihe ženine skromnosti in odrekanja.

Če hoče družina na materinski dan mater še posebno razveseliti, ji podare šopek cvetja ali pa ji dajo za vezilo kak dar, ki ji pride prav v gospodinjstvu in s tem zopet koristi vsem članom. Ponekod kupijo materi vstopnico za gledališče al' kino, peljejo jo v kavarno ali na zlet — kako naj bi vezovali očeta? Kavarno, gostilno, igre, tobak — vse to ima že itak čeprav sedaj morda v malo manjši meri, ker je kriza!

So tudi ljudje, ki z omalovaževanjem zro na razne javne materinske proslave, češ, čemu toliko poveličevanja ženi, ki ji je materinstvo končno le zgolj prirodna naloga in dolžnost. Če ne morejo ti ljudje videti in razumeti razlike med očetovstvom in materinstvom, naj pogledajo vsaj prvi in glavni namen vsake materinske prireditve: zbiranje tondov za podporo siromašnim materam — t. j. njihovi siromašni d e c i!

Kako naj bi tedaj praznovali očetovski dan? S čim naj bi očeta posebno razveselili: Vse tiste drobne malenkosti, s katerimi izkazujemo pozornost materi in s katerimi jo lahko vsaj en dan v letu razveselimo in razbremenimo, bi bile za očetovsko proslavo brez pomena, ker so zanj vsak dan samo po sebi umevna nujnost.

I. slovenski glasbeni festival v Ljubljani

V tekočem tednu začne Prvi slovenski glasbeni festival s svojimi prireditvami. Po obsegu koncertov in važnosti sporeda bo to največja glasbena prireditev, kar smo jih do sedaj imeli Slovenci. Slovenski glasbeni festival bodo posetili v velikem številu gostje iz vseh krajev naše države, navzočih bo veliko število bratov iz Češkoslovaške, zastopana pa bo tudi Poljska in Bolgarija. Gostje se pridno javljajo. Dosedaj je prijavljenih nad 1200 oseb. Glavne prijave pridejo še v teku tedna.

Zaradi točnega pregleda navajamo vse prireditve ob slavnosti 60letnice Glasbene Matice ljubljanske.

10. maja, torek: vokalno-instrumentalni koncert šole Glasbene Matice ob 20. v unionski dvorani.

13. maja, petek: komorni koncert konservatorijskega kvarteta ob 20. v Filharmoniji.

14. maja, sobota: ob 11. otvoritev glasbene razstave v veliki dvorani Narodnega doma, ob 20. simfonični in zborovsko instrumentalni koncert Glasbene Matice v unionski dvorani.

15. maja, nedelja: ob pol 10. cerkveni koncert v frančiškanski cerkvi, ob pol 12. Gallusov koncert zbora Glasbene Matice v Filharmoniji, ob 15. koncert slovanske pesmi na Kongresnem trgu, nastopijo: Hlahol-Praga, Stanković-Beograd, Lisinski-Zagreb in Slovenski učiteljski pevski zbor, ob 20. v opernem gledališču Matija Bravničar: »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«.

16. maja, ponedeljek: ob 9. slavnostni občni zbor Glasbene Matice v Filharmoniji, nato razvitje zastave Glasbene Matice, dar Nj. Vel. kralja Aleksandra I., v dvorani Filharmonije, ob pol 11. odkritje spomenikov pred Matičnim poslopjem v Vegovi ulici, ob pol 13. tekma slovenskih pritrkovalcev, ob pol 16. tekma pevskih zborov dravske banovine, obe tekmi sta na velesejmu, pevska tekma v paviljonu K.

V nedeljo in deloma tudi v ponedeljek se vrši kongres Jugoslovenskega pevačkega saveza.

Vozne ugodnosti: Udeleženci slavlja Glasbene Matice in Pevskega kongresa imajo z legitimacijo 75% popust na železnici na podlagi odloka železniškega ministrstva št. 6757 od 30. marca 1932. Vsakdo mora kupiti na odhodni postaji polovično karto do Ljubljane, ki velja tudi za pot nazaj. Izkazati se mora z legitimacijo, ki mora ob povratku imeti potrdilo o udeležbi na proslavi odnosno na kongresu. Legitimacije razpošilja pisarna Glasbene Matice in stane 3 Din s poštnimi stroški vred. Žig za prisostvovanje slavnosti kot potrebno potrdilo za povratek se dobi v ponedeljek 16. t. m. dopoldne v veži poslopja Filharmonične družbe na Kongresnem trgu in popoldne na velesejmskem prostoru pri blagajni ob vhodu v Lattermanovem drevoredu. Opozarjamo, da je vhod za občinstvo na pevske in pritrkovalne tekme v ponedeljek le v Lattermanovem drevoredu nasproti igrišča Ljubljanskega Sokola. Vsi drugi dohodi na velesejem so zaprti. Občinstvo vabimo, da v velikem številu poseti koncerte v času festivala.

Razstava kaktej in stekla

je bila tako izvrstno obiskana, da je res škoda, ker so jo vedno z originalnimi idejami za prirejanje razstav bogato obdarjene članice »Atene« morale že snoči zapreti. Podaljšati jo kljub splošnim željam ni mogoče, ker bo že drevi v veliki kazinski dvorani častni večer ministra g. Hribarja in našega velikega prijatelja, urednika Strakatega iz Prage. Krasna razstava je zares nepričakovano dobro uspela in se tudi srečno končala, saj se tudi najradovednejša obiskovalka ni do smrti zbodla na krvoločnih trnih kaktej, pa tudi vsi stekleni zakladi so se celi vrnili v domače vitrine. Lahko je zadovoljna ga. **Fernanda Majaronova,** znana naša ljubiteljica in poznavalka starin, ki je vse te nevarne krhke čaše, nastavke in vaze poiskala pri svojih znankah in jih tako okusno in strokovnjaško razvrstila po mizicah in vitrinah, še boljše volje je pa ga. **Minka Kroftova,** ko ji požrtvovalne tovarišice, ki so vse dni presedele pri blagajni, odštevajo prav visoke kupčke kovačev. Tudi g. inž. arh. Mesar je prav zadovoljen, da je z njegovo pomočjo razporejena razstava kljub prenapolnjenosti tako mirno in efektno učinkovala, a vse razstavljalke in razstavljalci fantastično oblikovanih kaktej, ki jih je največjo, najlepšo in najboljše kultivirano zbirko razstavila ga. **Tuječeva,** kakor tudi aranžer teh rastlinskih zanimivosti, ravnatelj mestnih nasadov g. **Lap,** torej vsi prijatelji rastlin so zadovoljni, da dobe vse svoje kakteje nazaj nepoškodovane, zdrave in, no, in brez — uši.

Vseslovanski kongres narodnih noš v Ljubljani

Kakor smo že poročali, se bo vršil ob priliki velesejmske prireditve v jeseni od 3. do 6. septembra I. vseslovanski kongres narodnih noš. Že sedaj vlada izredno veliko zanimanje za ta kongres narodnih noš in za velike svečanosti, ki se bodo vršile v Ljubljani. Poleg Poljakov in Čehov, ki so se prijavili v velikem številu, so zanesljivo obljubili svojo udeležbo tudi že Francozi, Švicarji ter Rumuni.

Spored bo zelo pester. V soboto dopoldne 3. septembra bo otvoritev kongresa, pozdrav gostov, zvečer bo po mestu bakljada in bajna razsvetljava na Kongresnem trgu, med koncertom godbe spuščanje raket. V nedeljo 4. septembra ob 6. zjutraj budnica, med 6. in 8. dopoldne sprejem gostov na kolodvoru, ob 9. dop. na Kongresnem trgu sv. maša, nato zborovanje in predstava ustoličenja na Gosposvetskem polju. Zatem se bo razvil sprevod narodnih noš in cvetlični korzo po mestu. Po kosilu bo ob 15. revija narodnih noš na ljubljanskem velesejmu, ob 20. pa na Kongresnem trgu narodne igre in prosta zabava. V ponedeljek 5. septembra bo ob 9. dopoldne izlet udeležencev na Bled in Vintgar. Večje število udeležencev ostane nekaj dni na Bledu, drugi pa se vrnejo v Ljubljano še istega dne, ker se vrši izlet udeležencev na Jadransko morje. Ob 19. bo odhod z vlakom iz Ljubljane na Sušak, naslednjega dne pa vožnja po morju z okrašenim in razsvetljenim parnikom v Split in Trogir ter z avtobusi v Solin in druge znamenitejše kraje. Druga skupina odide istega dne v Split in Dubrovnik. Tudi za izlet na morje je veliko zanimanje. Na parniku bodo ves dan godbeni koncerti in razne igre, zvečer pa bajna razsvetljava in spuščanje raket ob splitski obali. Izlet bo trajal iz Ljubljane na Sušak, Split, Trogir in Solin štiri dni. Za vso oskrbo, vožnjo z vlakom in boljšim parnikom po morju tja in nazaj, prehrano in prenočišče po najnižji ceni bodo stroški za drugi razred okrog 750 Din, tretji razred okrog 500 Din. Za posebni izlet v Split in Dubrovnik bodo podrobnosti še objavljene. Izleta se bo lahko udeležil vsakdo. Ljubljana bo torej doživela v začetku meseca septembra velike in krasne prireditve.

Knjižni dar Vodnikove družbe

Odbor Vodnikove družbe je definitivno določil naslednji književni program za leto 1932.

1. Vodnikova pratika za leto 1933; bogato ilustrirana s članki pestre vsebine, vsakemu nekaj in nekaj za vse.

2. D. Ravljen: »Tulipan«, povest iz življenja naših izseljencev v Nemčiji. Blizu 50.000 naših rojakov tone na nemškem zapadu v morje tujstva, dandanes tudi njim ne priznaša bridka usoda. Avtor, ki je sam prepotoval te kraje in podrobno spoznal način življenja slovenskih družin v Westfaliji in Porenju, nam plastično podaja sliko vsega nehanja naših rojakov, ki si v sajastem črnem revirju služijo vsakdanji kruh. Knjigo prepleta pretresljiva ljubavna zgodba mladega slovenskega rudarja. Krepko je orisana podoba velike industrije.

3. France Bevk: »Žerjavi«. Knjiga bo vzbudila med člani Vodnikove družbe veliko senzacijo, ker obravnava prvič v slovenski literaturi problem naših Aleksandrink. To so ona nesrečna dekleta in žene, ki odhajajo iz naše solnčne Primorske v Aleksandrijo kot dojilje, a jih zadene večinoma »sreča« zelo dvomljive vrednosti. Lepa Francka, ki jo pregovori teta, tudi bivša Aleksandrinka, zapusti po porodu svojega otroka in moža, nesrečnega vojnega pohabljenca ter gre v Egipt iskat sreče. Tam se ji vzbudi hrepenenje po otroku in ljubečem možu. Hoče se vrniti; nedovoljena ljubezen in dejstvo, da si ni ničesar prihranila, jo zadržujeta. Otrok ji umre, mož se vrže pod vlak, a ona potuje s svojim ljubčkom v Južno Ameriko. Pisatelj nam je podal v tej knjigi že tolikokrat opisani motiv Lepe Vide v novi obliki.

4. Pupin: »Od pastirja do izumitelja«, II. del. Pisatelj nam popisuje konec svojega studijskega življenja v Angliji, svoje doživljaje med počitnicami v slikoviti Škotski, svoje dijaško življenje v Berlinu, kjer se je seznanil z lepo mlado Američanko, sestro enega svojih visokošolskih tovarišev, s katero se poroči v ruski cerkvi v Londonu. Pupin se vrne s svojo mlado ženo v New York, kjer dobi mesto pomožnega profesorja na novem oddelku za elektrotehniko na univerzi Columbia. Nadalje nam pripoveduje jako živo in pestro o svojih znanstvenih raziskavanjih in o svojih izumih, o svojih veselih in žalostnih dneh s svojega pestrega življenja. O smrti svoje žene, o svojih prijateljih in znancih ter o svojem glavnem izumu takozvani »Pupinovi tuljavi«, ki nam omogoča telefoniranje na velike razdalje. Pisatelj nam pripoveduje vse to tako zanimivo in napeto, da čitatelj ne odloži knjige prej, dokler je ni prečital. Knjigo bo krasilo mnogo izvirnih slik, ki jih je poslal profesor Pupin Vodnikovi družbi za slovensko izdajo svoje knjige.

Ta lep književni dar Vodnikove družbe bo gotovo vzbudil veliko zanimanje med jugoslovenskim narodom. Huda je gospodarska kriza, ki polagoma zajema vse sloje našega naroda. Dobra in lepa knjiga nas bo gotovo osvobodila za nekaj časa vsak danjih skrbi in pozabili bomo vse svoje križe in težave. Za Din 20.— dobiš 4 lepe knjige na jesen od Vodnikove družbe. Prijavi se takoj pri poverjeniku tvojega kraja za člana Vodnikove družbe, ali pa sporoči po dopisnici centralni pisarni v Ljubljani, da želiš pristopiti k Vodnikovi družbi.

Krst na šentjakobskem odru

Metka Bučarjeva,

Danilo Bučar,

Škerlj

Zalaznik

Ervina Wrischer

Lavrič

Gita Pirčeva

Drevi ob četrt na 9. igrajo člani Šentjakobskega odra prvič izvirno domačo spevoigro, ki je prav za prav opereta. Spevoigro »Študentje smo« je napisala članica odra **Metka Bučarjeva.**

Overturo in pevske točke je pa komponiral njen soprog, naš znani kupletist **Danilo Bučar.** Veselega študenta Živka poje Škerlj, njegovo veselo nečakinjo Nino pa igra **Gita Pirčeva.** Resni in zaljubljeni Lado bo režiser **Petrovčič,** a njegovo dekle, resno Nado bo igrala **Ervina Wrischejeva.**

Avtorica **Metka Bučarjeva** bo igrala zarjavelo subreto Klaro Lebnovo, v njo zaljubljenega profesorja Goloba pa znani naš komik **Lavrič,** vedno lačnega debeluščka Okija bo pa postavil na oder **Zalaznik.**

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Sobota 7. maja, katoličani: Stanislav, pravoslavni 24. aprila.

Jutri: Nedelja 8. maja, katoličani: Prikazen Mihaela, pravoslavni 25. aprila.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Revna kot cerkvena miš.

Kino Ideal: Po ljubezni hrepeneče srce.

ZKD: »Z bogom ljubezen« ob 14.15 v kinu Matici.

Častni večer gg. Hribarju in Strakatemu ob pol 21. v veliki dvorani Kazine.

Šentjakobski gledališki oder »Študentje smo...« ob 20.15.

Gospodarsko in izobraževalno društvo za dvorski okraj, sestanek ob 20. pri Mraku, poroča mestni župan g. dr. Puc.

PRIREDITVE V NEDELJO

Kino Matica: Revna kot cerkvena miš.

Kino Ideal: Po ljubezni hrepeneče srce.

ZKD: »Rio Rita« ob 11. dop. v kinu Matici.

Jurjevanje Ciril Metodove družbe na Ljubljanskem gradu.

Ustanovni občni zbor društva »Šola in dom« ob 10. dop. v telovadnici I. državne gimnazije, Vegova ul. 4.

Okrožna strelska družina v Ljubljani ostro streljanje na vojaškem strelišču ob 9. dop.

II. redni občni zbor Jugoslov. kemijskega društva ob 10. dop. v predavalnici kemijskega instituta na univerzi.

Šentjakobski gledališki oder »Študentje smo...« ob 20.15.

Sokolski oder na Viču »Charleyeva teta« ob 20.

Udruženje jugoslov. narodnih železničarjev, letna skupščina ob 8. zjutraj v dvorani Okrožnega urada.

SPORT

I. SSK Maribor : Ilirija ob 16.15 na igrišču Ilirije.

Praga : Ljubljana, table teniški dvomatch ob 20. v Delavski zbornici.

DEŽURNE LEKARNE

Danes in jutri: Trnkoczy, Mestni trg 4 Ramor, Miklošičeva cesta 20.

Ljubljanski trg

Ljubljana, 7. maja.

Današnji sobotni trg je bil srednji. Bil je v znamenju pomanjkanja denarja. Sezona za sadna drevesca je tako rekoč že končana. Na Krekovem trgu je bilo le še nekaj drevesc. Tudi sezona za semenski krompir gre proti koncu. Na Sv. Petra nasipu je bilo le 12 voz krompirja. Cene na debelo so bile 1 do 1.25 Din za kg. Večje povpraševanje je bilo po semenskem fižolu, osobito stročjem. Ta je razmeroma drag in so semenarice zahtevale 12 do 15 Din za liter. Jabolk je bilo na sadnem oddelku le nekaj košar, so draga, namreč 9 do 10 Din kg.

Močno založen je bil trg z domačo zelenjavo. Okoličanke so prodajale lep motovilec, radič in berivko po 1 Din merico. Mnogo je glavnate solate po 4 do 6 Din glava. Cvetača je bila po 2 do 6 Din komad. Stročji grah iz Goriške in Dalmacije po 10 Din neluščen, redkvica po 2 Din. Prav zanimiva je okolnost o domačih in inozemskih špargljih. Goriške in italijanske špargije so ponujale branjevke po 24 Din kg. Lepi, domači špargiji, večinoma iz Štajerske, pa so bili od 28 do 32 Din kg. Cenejši so domači špargiji na Pogačarjevem trgu, kjer je tudi večja zaloga. Bili so po 28 Din kg, dočim so bili na Vodnikovem trgu po 30 do 32 Din kg.

Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljubljani je v Trnovem zasadila 1000 m² s tremi vrstami špargljev. Ljubitelji vrtov imajo priliko, da se praktično pouče o gojitvi špargljev. Podružnica zasleduje hkratu cilj, na ugotovi, katera vrsta špargljev je najprikladnejša za našo zemljo. Racijonalna gojitev špargljev bo pokazala, da lahko naš trg s špargiji popolnoma zalagamo in da si na ta način prihranimo lepe vsote, ki jih moramo plačevati za uvozne carine.

Na trgu je bilo obilo jajc. Cene neizpremenjene. Zanimivo je, da je štajerska postavila na trg znatno množino rjavih jajc, ki so jih prodajali po 1.75 Din par ali tri za 3 Din. Perutnine je bilo na trgu prav malo. Piščancev ni bilo.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Sobota, 7. maja: Ob 15.: Gostovanje jeseniške mladine. Mladinska predstava. Globoko znižane cene. — Ob 20.: Kvadratura kroga. Red A.

Nedelja, 8. maja: Trije vaški svetniki. — Znižane cene. Izven.

Ponedeljek, 9. maja: Leda. Red C.

Danes v soboto sta v drami dve predstavi. Ob 15. gostujejo na našem odru otroci jeseniške osnovne šole in igrajo tri mladinske igre, ob 20. uri je pa repriza »Kvadrature kroga« za red A.

OPERA

Začetek ob 20.

Sobota, 7. maja: Tosca. Red D.

Nedelja, 8. maja: Viktorija in njen huzar. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 9. maja: Zaprto.

Abonente reda D opozarjamo, da imajo drevi v operi za svoj abonma Puccinijevo opero »Tosca«. Sprememba repertoarja je bila potrebna vsled obolelosti g. Ivića. Naslovno vlogo poje ga. Thierryjeva, Cavarossija g. Marčec, barona Scarpio g. Primožič, Angelottija g. Janko, cerkovnika g. Zupan. V ostalih vlogah nastopijo ga. Ribičeva, g. Mohorič in g. Perko. Opero dirigira kapelnik Neffat. Predstava je za red D.

Radio-program

Nedelja, 8. maja.

9: Prenos cerkvene glasbe iz cerkve Srca Jezusovega. Poje zbor drž. učiteljišča. Vodi prof. Repovš; 9.30: Plošče; 10: Versko predavanje: Nedeljske misli (ravnat. g. Jagodic); 10.30: Dr. Voršič: Dr. Korošec in zadružništvo; 11: Koncert orkestra »Zarje«; 12: Čas, poročila, plošče; 15.15: Shakespeare »Sen kresne noči«; igra rokodelčičev (Ljudski oder); 16: Akademija podmladka Rdečega križa na klasični gimnaziji; 16.45: M. Kragelj: Kako duhovito kratkočasim sebe in družbo; 17.15: Dvoboj na harmoniki (Magister : Kokalj); 20: Esperantska predavanje; 21: Brandl-trio. Sodelujejo: ga. Fanika Brandl, violina, ga. Hilde Lobe-Folger, čelo, g. dr. Švara, klavir; 22: Čas, poročila; 22.15: Salonski kvintet; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 9. maja.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 18: Salonski kvintet; 19: Dr. I. Burian: Češčina; [illegible] Dr. F. Stele: Glavne razvojne faze v umetnostni zgodovini (renesansa); 20: Komorna glasba, izvajajo člani opernega orkestra (gg. Korošec: flavta, Gregorc: klarinet, Hauck: fagot, Lukas: rog, Svetel: klavir); 21: Salonski kvintet; 22: Čas, poročila, nadaljevanje koncerta salonskega kvinteta; 23: Napoved programa za naslednji dan.

O tulipanih, hijacintah in sorodnih cvetlicah

Bežen pogled v skrivnostno snovanje narave, ki uveljavlja svoje modre zakone tudi v kraljestvu rastlin

Del predavanja, ki ga je **Ante Gaber** imel v ljubljanski podružnici Sadjarskega in vrtnarskega društva.

Komaj je sneg odkril prve prekopne, že je pomladanski podlesek pogledal v svet s svojimi ametistnimi očmi in ponudil smejočemu so solncu zlatega žafrana, njegovi veliki plemeniti bratci, ki jim botanik in vrtnar pravita krokus, so se pa po vrtovih pričeli igrati s srajčkami v vseh barvah od najnežnejše bele, sinje in vijoličaste pa do temno oranžne. Visoko k solncu je vstal narcis in si nataknil kronico, drugi se je našopiril, kakor bi bil vrtnica ali košata potonka, tretji pa zatrobil s široko trobento, da so se zbudile voščene hijacinte in so njih opojnim parfumom nastavili ponosni tulipani svoje pisane kelihe.

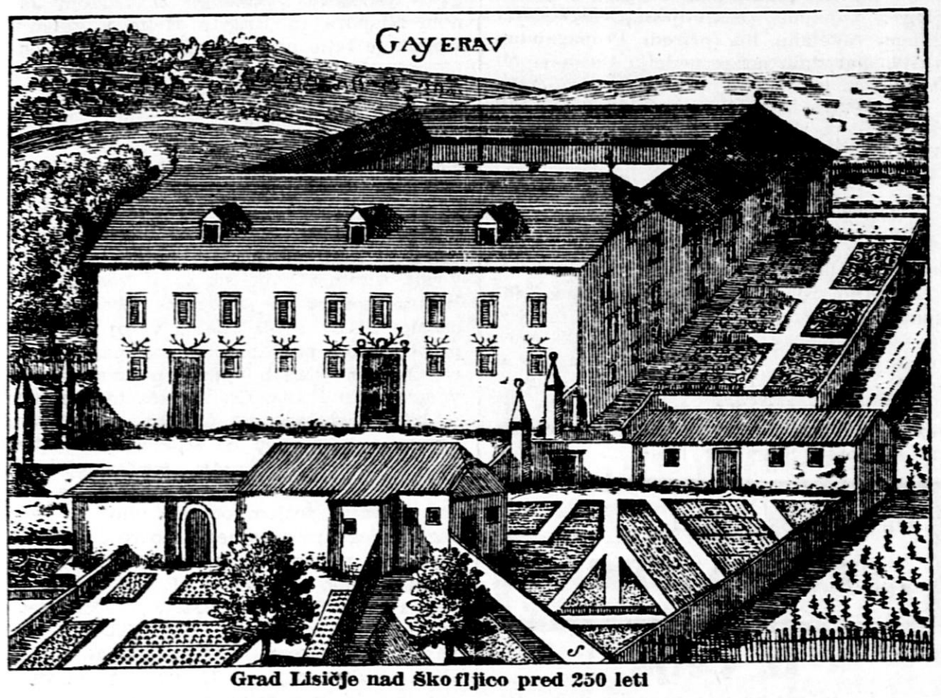

Grad Lisičje nad Škofljico pred 250 leti

Za sajenje teh gomoljnic in čebulnic je seveda že davno prepozno, ker jih moramo saditi že meseca septembra ali oktobra, če hočemo, da nam prve cveto že o božiču. Zamujeno je tudi že naročanje čebulic iz inozemstva, sicer je pa pametnejše, da jih ne naročamo, ker so naročene čebulice mnogo dražje kakor doma kupljene. Za uvoženo seme in čebulice je namreč predpisana preiskava, ki male količine tako podraži, da se naročanje več ne izplača. Pa tudi brez stroškov za znatno carino in za preiskavo so čebulice doma znatno cenejše, kar se lahko prepričate iz cenikov naših trgovcev s semeni, razen tega pa izbira v trgovinah in vrtnarijah popolnoma zadošča zahtevam ljubiteljev, ki niso specijalisti za vzgojo čebulnic. Naše firme imajo tudi le najboljše in že preizkušene najlepše vrste, da tudi začetnik ne doživi razočaranja. Tako je v začetku sezone imela tvrdka Sever & Komp. 34 vrst najlepših hijacint, 63 raznih tulipanov, 11 vrst narcis, 8 vrst krokusa ter dosti različnih veternic (anemon), zlatic (ranunkul), irisov, zvončkov, lilij in šmarnic. Tudi pri drugih firmah dobite dosti vrst hijacint, tulipanov, krokusov in ranunkul, a najrazličnejše čebulnice, gomoljnice in šmarnice imajo že vsajene v lončkih in žardinjerah naši vrtnarji in samo vrtnarija Herzmanskega je v lončke in pod milo nebo vsadila nad 20.000 raznih rastlin, ki cveto pozimi ali zgodaj spomladi. Če kupite že vsajene rastline, si prihranite samo dolgo čakanje, saj čebulica mora biti najprej v lončku 8—10 tednov zasuta na vrtu v zemlji ali pa čakati v temni kleti na hladnem, dokler ni poganjek dosti močan. Ko lonček s čebulico vzamemo iz zemlje ali temne klet, jo počasi privadimo na svetlobo in toploto, potem pa šele postavimo na najsvetlejši prostor v topli sobi. Privoščimo jim čim več solnca, zlasti pa žafranu-krokusu, ki se brez solnca ne razcvete. Nikdar teh rastlin ne sadimo v nove lončke, temveč vedno le v stare, ker b se v novih lončkih cvetovi skujali in obsedeli med listjem. Ker so čebulice in gomolji prave zaloge hrane za rast in cvetje rastlin, tudi neobhodno rabijo hrane in iz večine cveto prav tako lepo, če jim sploh ne damo zemlje temveč le vode. Če jih imamo v zemlji, jih sadimo tako, da gledajo vrhovi čebulic iz zemlje, kadar jih pa gojimo brez prsti, lahko nasujemo na dno lepih, dekorativnih posod debelega peska ali drobnih kamenčkov ter postavimo na to podlago čebulice, okrog čebulic pa natlačimo na rahlo lepega zelenega maha, da čebulice varnejše stoje, vode pa v posodo nalijemo le toliko, da pokrije pesek in se čebulice komaj dotika. Za gojenje hijacint v sami vodi imamo sicer tudi posebne kozarce, ki pa niso niti lepi, niti pripravni in zato tudi niso več moderni.

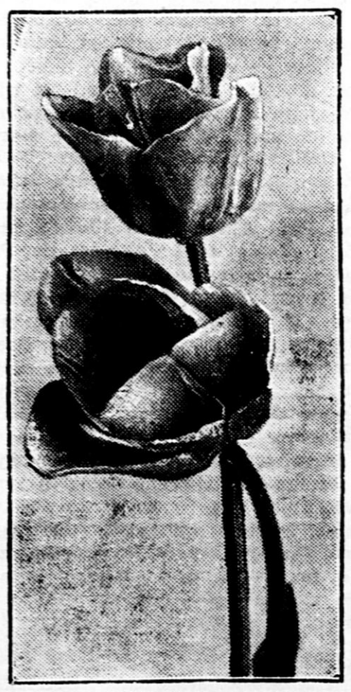

Tulipan

Opazovanje, kako rastlina naglo raste in se v topli, svetli sobi hitro razvija, je namreč tisti užitek, ki je napravil iz indiferentnih ljudi največje ljubitelje cvetlic. Poizkusite sami in kmalu boste iz poganjka vlekli cvet z očmi!

Nekoliko zgodovine

Gojenje čebulnic in njim sorodnih cvetlic je najučinkovitejša propaganda za ljubiteljstvo cvetlic, njih nega je pa tudi aktualna, ker ob sedanji svetovni gospodarski krizi tolikokrat čitamo o maniji za tulipani, ki je Holandsko v XVII. stol. speljala v gospodarsko katastrofo.

Kakor se je po svetovni vojni razširilo ljubiteljstvo cvetlic, tako so ljudje tudi v 30-letni vojni iskali tolažbe in razvedrila v naravi in so z največjo strastjo gojili tulipane. Za nove vrste so zbiralci plačevali ogromne vsote in za eno samo čebulico vrste Semper Augustus je nek tulipoman plačal 5500 goldinarjev ali 120.000 današnjih dinarjev. Ker je bil tudi tedaj denar redek, so tulipane zamenjavali tudi za blago in za čebulico vrste »Podkralj« je nekdo dal 2 voza pšenice, 4 voze ječmena, 4 pitane vole, 12 debelih koštrunov, 8 rejenih prašičev, 2 soda vina, 4 sode piva, 2 deži surovega masla, 1000 funtov sira, kompletno posteljo, popolno obleko in dragoceno srebrno čašo, kar je odgovarjalo vrednosti 2500 tedanjih goldinarjev ali mnogo čez 50.000 sedanjih dinarjev.

Čebulica hijacinte, ki je v njej viden že cvet

Vsa Holandska se je bavila z gojenjem tulipanov in pridelek je bil tako velik, da je nakrat padla cena in je z njo propalo vse ogromno bogastvo dežele. Najbrž od tedaj velja tulipan za simbol neumnosti, a Madžari so tulipan kljub temu izvolili za svojo nacijonalno cvetlico.

Naš najlepši vrt pred 260 leti

Tudi naše dežele se ni ognila tulipomanija in Valvasor je v XI. knjigi svoje »Ehre des Hrztms Krain« čebulicam posvetil polnih 10 strani.

Na gradu Lisičje nad Škofljico je namreč Lenart Fabjanič, ki se je po svojih adoptivnih prednikih imenoval tudi Mrharič, imel prekrasen vrt, kjer je gojil tudi omenjena dva tulipana Semper Augustus in Vice- Re d'Inghilterra, ki pa seveda nista bila več tako draga kot prva, ker nista bila več noviteti, vendar je pa za posamezne čebulice Mrharič plačal tudi po 25, 30 in celo 36 goldinarjev. Med tulipani je našemu ljubitelju cvetelo že tedaj mnogo takih, ki jih še danes cenimo, a za polnjeni tulipan Solo sicut sol pravi Valvasor, da je imel 200 listkov v cvetu, vrsta Sol pa 24 listkov. Točno navaja Valvasor vsa tedaj znana imena tulipanov, ki o njih pravi: Wann eine Blum angetroffen, daran das menschliche Aug verzuckt und verliebt werden kann, so ist's gewisslich die Tulipe oder Tulipan.

Razen tulipanov je pa Lenart Mrharič na Lisičjem gojil tudi 15 vrst veternic-anemon, »deren jedwede ihre besondere Liverey (livrejo!) oder Farb tragt,« 20 vrst polnjenih anemon in mnogo različnih zlatic, med njimi celo črno. Tudi irisov je na vrtu cvetelo več vrst in celo dve polnjeni beli liliji, a zlato lilijo je Mrharič imel samo eno, zato pa več vrst zlatih klobukov - marthagonov, belo, rumeno in temno vijoličasto logarico-šahovko ter nad 70 vrst hijacint, 20 različnih narcis, 10 vrst grozdkov-muscari in toliko dišečih, nežnih žonkilij, najlepše vrtnice in polno drugih cvetlic.

Na vrtu so rasle tudi pomaranče, citrone in granatna jabolka, fige in mandeljni. Storže je imelo solno drevo, ki si z njim Indijanci sole jedi. Indijanski lešniki so rasli na tako velikih drevesih, kakor so naši orehi, in je bilo po sto lešnikov v enem kobulju. Indijanska, torej ameriška trta je bila tudi že tedaj pri nas, saj Valvasor pravi, da je imela precepljene liste. Nadalje so na tem vrtu brali bele in rdeče ter popolnoma okrogle lešnike, a tudi orehe brez trde lupine, ki so imeli jedrca kar v tanki kožici. Češenj je bilo nad 12 vrst in tudi take, ki jih je bilo po 6 ali 8 v enem šopku. 12 vrst je bilo tudi breskev in celo take s krvavo rdečim mesom. Marelic je bilo toliko različnih, da so jih trgali od pomladi do sv. Martina. Med raznim redkim sadjem je bilo na grajskem vrtu čez 50 vrst jabolk in Valvasor imenuje tudi čudna slovenska imena: Pascanae, Dolunztzae, Mesniske, Losarne, Zunauke, Helzikae, med nad 50 vrstami hrušk pa Ternauke, Zupanke, Kravojnze.

Leta 1670. sta knez Janez Vajkard Auersperg in grof Jošt Jakob Gallenberg posadila Mrhariča v kočijo, češ, da se peljejo na ljubljanski grad na izprehod, pa sta presenečenega prijatelja cvetlic potegnila na njegovo Lisičje. Na vrtu in pri pojedini sta se visoka gosta tako navdušila, da je skoval grof Jošt šaljivo latinsko pesem na lepote in dobrote Lisičjega, še daljšo pa pozneje, ko je Mrhariča gospoda zopet obiskala s svojimi sinovi, a tretjič, ko je bil na Lisičjem z deželnim upraviteljem grofom Kacijanarjem, je pa od užitkov prevzeti poetični Jošt zmogel le še štiri jedrnate verze, ki nam jih je vljudni Valvasor seveda vse vestno ohranil.

Kakor po čudežnih lešnikih, pravljičnih rožah in slanem drevesu vidimo, je gospodar Lenart potegavščino, ki sta si jo gospoda privoščila z njim ob prvem izletu, svojim imenitnim gospodom prav krepko vrnil. Vrtnarji so pač vedno enaki!

Gomoljček krokusa, napolnjen s hrano za novo rastlino

Kaj te rastline znajo in kaj nas uče

Pisani tulipani so bili pred stoletji krivi gospodarskega poloma bogate dežele, vendar nas pa te rastline tudi uče, kako se gospodarskih kriz obvarujemo. Z varčevanjem in plodonosnim nalaganjem prihrankov!

Žafrani in podleski imajo polne gomolje, hijacinte pa čebule, kjer iz pogačici podobnega dna rasto listi okrog stebelca s cvetovi. Prerežite čebulico in poglejte, da ima hijacinta res vse to že pripravljeno v čebulici.

Čebulica gladijola z zarodom

Ko rastlina odcvete in napravi seme, začne rastlina rumeneti, dokler se popolnoma ne posuši. Listi so namreč še vedno pripravljali hrano in jo predelavali iz zraka, a vso, kar jo je ostalo od prehrane stare rastline, je tudi iz starega gomolja posrkal mali mladi gomoljček, ki se je zredil pod starim cvetnim stebelcem. Stari gomolj se je čez leto iztrošil in zgubil, da je le prazen meh, nad njim je pa sveži novi gomolj s popolno rastlino v sebi. Tako gre vsa leta dalje in čez nekaj let bi moral novi gomolj pogledati iz zemlje, ker vsak zraste nad starim in je zato vsak novi gomoljček v zemlji višje in višje. Temu pa ni tako, ker koreninice novega gredo ob starem gomolju in skozenj v zemljo ter ga vlečejo navzdol, kar gre rado, ker je pod njim stari prazni gomolj in od starih korenin zrahljana zemlja. Tako je torej pri gomoljnicah, kakor n. pr. pri krokusu in podlesku.

Pri tulipanu in hijacinti pa nastanejo mlade čebulice v pazduhah mesnatih listkov stare čebule, da se drži večkrat cel venec mladih čebulic stare. Ker je mlada pogačica nove čebulice tudi pri hijacintah in tulipanih vedno nad staro, lezejo tudi te mlade čebulice v zemlji po malem navzgor. Zato pa stara čebula pošlje tudi kako novo čebulico navzdol v zemljo, kjer se trdno zasidra in veselo raste. One čebulice ob strani bi pa zaradi gneče ne mogle rasti, ker se tišče druga druge. Te pa pošljejo koreninice daleč v stran, kjer se tudi zasidrajo in potegnejo male čebulice narazen, da imajo prostor. Tako nastane iz ene rastline polno novih in nek botanik piše, da je vsadil nekaj čebulic divjega tulipana skupaj, čez 20 let so pa nove rastline napolnile že 10 kvadratnih metrov trate.

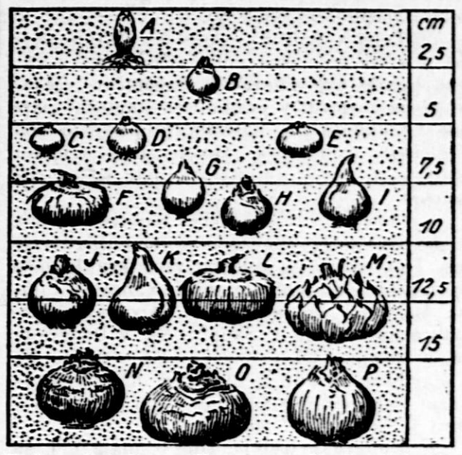

Kako globoko sadimo gomolje in čebulice na gredo.

A šmarnica 2,5 cm B scilla — čebulček modri 3,5—5 cm, C muscari grozdek 5—7,5 cm, D zvonček 5—7,5 cm, E crocus-žafran 5—7,5 cm, F galdijole (zgodnje) 7,5—10 cm, G chionodoxa 7,5—10 cm, H narcise (drobne čebule) 7,5—10 cm, I tulipani (zgodnji) 7,5 cm, F gladijole (zgodnje) 7,5—10 cm, 15 cm, K tulipani (močno rastoči, pozni) 10—15, K tulipani (močno rastoči, pozni) 10—15 cm, L gladijole 10—15 cm, M lilije 10—15 cm, N hijacinte (drobne čebule) 12—15 cm, O hijacinte (debele čebule) 15—18 cm, P narcise (posebno debele čebule) 15—18 cm.

Pri česnu pa opažamo še prav poseben način razmnožitve. Pod odcvelim stebelcem rastanejo nove čebulice, ki jih rastlina dvigne in zmeče okrog sebe. Živali in veter razneso male čebulice po okolici, kjer se zrede in cveto. Pri bradavičniku zopet nastanejo gomoljčki kar v pazduhah zelenih listov, kakor vidimo pri divji rumeni liliji skoraj po vsem steblu v pazduhah listov male črne kroglice, ki niso nič drugega, kakor mlade čebulice. Kadar kmet po nalivu opazi mnogo bradavičnikovih gomoljčkov, pravi, da je deževala pšenica ali krompir.

Kako razmnožujemo te cvetlice

Skoraj vse razen hijacint prav lahko z mladimi gomoljčki in čebulicami. Mlade čebulice vsadimo na posebno gredo, kjer jih plevemo in negujemo kakor druge mlade rastline in v 3 letih ali tudi prej nam bodo že cvetele.

Zobje so dragoceni.
Ne delajte eksperimentov, uporabljajte preizkušeno sredstvo
ODOL se je v 40 letih izkazal povsem svetu.
ODOL ni nikoli razočaral.

Hijacinte na Holandskem vzemo julija meseca iz zemlje in jih 14 dni suše v posebnih prostorih s toploto, nato jih pa zložé v velike zračne shrambe na deske, dokler jih ne razpošljejo po vsem svetu. Najlepše čebulice pa vzamejo že junija meseca iz zemlje in jih dajo za ves mesec v prostor z vedno enako precej visoko temperaturo. Na ta način goje holandski vrtnarji tako imenovane preparirane hijacinte, ki cveto že pred božičem, a če bi temperatura pri sušenju le nekoliko poskočila, bi dosegli ravno nasproten učinek. V hijacintah bi namreč moč zakrknila, da bi cvetele šele prihodnjo jesen, ali tudi to ni velika škoda, ker Holandci lahko tako zakrknjene čebulice prodado v Avstralijo, kjer imajo zgodaj spomladi polno drugega cvetja in se šele v jeseni, ko je vse drugo cvetje požgalo solnce, radujejo cvetočih hijacint.

Razmnožujejo pa holandski kultivatorji hijacinte na dva načina. Goje jih v rastlinjakih s senčniki in kurjavo, ki se lahko natanko regulirajo. Pri prvem načinu narežejo spodaj najlepšo čebulo na 3 ali 4 straneh ter jo dajo v prostor z vlažnim in toplim zrakom, kjer na stari ranjeni čebuli naglo požene tudi po 12 novih čebulic. Meseca novembra vsade to čebulo z malimi v zemljo, kjer stara čebula čez leto hrani mlade, dokler je popolnoma ne izsesajo. Mlade čebulice presade in v 3 ali 4 letih že cveto. Drugim hijacintam z ostrim nožem spodaj odrežejo pogačico in jih vsade v rastlinjak, kjer požene polno mladih, ki po raznih skrbnih manipulacijah dorastejo v 5 do 6 letih.

Zanimivo je tudi križanje, da pridobe nove vrste, a to delo je silno dolgotrajno in le redko rodi nameravan uspeh. Rastline umetno opraše in seme jeseni vsejejo pod steklo. Prve hijacinte cveto šele čez 6 let in šele tedaj pokažejo, kakšne so, a imajo še prav male cvetove. Nove vrste odbero ter jih zopet vsade v zemljo, kjer imajo velike cvete šele čez 3 ali 4 leta, tako da traja 9 do 10 let, dokler dobe novo vrsto v pravi velikosti.

Velika noč je in nobene hiše ne bi smelo biti brez dišečih hijacint in bohotnih tulipanov in narcis ter nežnih podleskov. Tudi na vrtovih že bodejo prvi cvetovi iz tal. Pozdravljena pisana pomlad!

Potovalna pisarna

Važne informacije za one, ki hočejo potovati po svetu

JUGOSLAVIJA

Vinska razstava v Ptuju traja do 14. maja. Posetniki razstave imajo polovično vožnjo. Cel vozni listek za tja bo veljal za brezplačen povratek.

Olajšava pri vožnji po našem morju. Jadranska plovitba je znižala cene pavšalnega potovanja na progi št. 6, to je Sušak-Kotor in nazaj za I. razred od Din 1700 na Din 1600, za II. razred od Din 1400 na Din 1300. Obenem je tudi uvedla pavšalne vozne listke za progo št. 8, to je Sušak-Dubrovnik in nazaj z veljavnostjo 6 dni za ceno Din 1500 za I. razred, Din 1225 za II. razred za osebo. V tej ceni je všteta polna prehrana in uporaba postelje.

Izletnike na naš »Jadran« opozarjamo, da je bivanje za binkoštne praznike v **hotelu Jadran, Bakar** izredno ugodno. Za dvodnevno bivanje 15. in 16. maja znaša pavšalna cena samo Din 90 za osebo. V tej ceni je vračunano eno prenočišče, polno prehrana za dva dni, takse in napitnine. Prijave sprejema do 11. t. m. »Putnik« v Ljubljani, Dunajska cesta 1.

Izlet za binkoštne praznike po našem morju priredita Dubrovačka plovitba in Putnik od 12. do 17. maja z luksuznim parnikom »Kralj Aleksander I.« Odhod 12. maja iz Dubrovnika ob 8. uri preko Korčule, Hvara v Split. Odhod iz Splita 13. maja preko Šibenika, Pulja, Trsta v Benetke. Odhod iz Benetk 16. maja, povratek v Dubrovnik 17. maja ob 20. uri. Cena Din 2000 za osebo. Na povratku po železnici 75% popusta.

Pavšalne cene za posetnike gornjega Jadrana na binkoštne praznike, v hotelih so sledeče: Sušak Din 80—97, Kraljevica Din 55, Cirkvenica Din 55—103, Rab 60 do 75, Selce 55, Novi Vinodol 75—100, Senj 55, Karlobag 90—100, Baška 60—65, Krk 50—52, Malinska 55—60.

ČSR in POLJSKA

Mednarodni sejem v Bratislavi bo od 21. julija do 1. septembra. Popust 25% velja za tja od 17. julija do 1. septembra, in za nazaj od 21. julija do 5. septembra.

Velesejem v Lvovu od 18. do 30. junija. Dovoljen je 25% popust.

FRANCIJA

Velesejem v Parizu traja do 18. maja. Francoske železnice dovoljujejo obiskovalcem sejma 50% popusta. Olajšava velja od 2. do 19. maja. Nemške železnice dovoljujejo 25%, italijanske pa 30% popusta. Olajšava velja v Nemčiji od 29. aprila do 17. maja, v Italiji od 27. aprila do 17. maja.

ITALIJA

Za obisk Postonjske jame 15. maja dovoljujejo italijanske železnice 50% popusta. V bajno razsvetljeni Postojnski jami bo koncert, petje in ples.

Za obisk Postojnske jame o binkoštnih praznikih je dovoljen prost italijanski vizum za tri dni, t. j. 14., 15. in 16. maja t. l.

Popust za italijanske državljane. Italijanski državljani, ki žive v inozemstvu, uživajo na podlagi »Concessione Speciale XII« 50% popusta po italijanskih železnicah. Olajšava velja na podlagi legitimacije, ki jo izda italijanski konzulat.

Razni popusti. Italijanske železnice dovoljujejo 30 ali 50% popusta za konjske dirke v Milanu, za »Florentinsko pomlad« v Firenci, za konjske dirke v Neaplju, za turinske slavnosti v Turinu, za svečanosti ob priliki jubileja Sv. Antona Padovanskega v Padovi, za sportne prireditve v Rimu in za umetniško razstavo v Benetkah.

Velesejem v Padovi bo od 1. do 22. junija. Dovoljen je 50% popust.

MADŽARSKA

Velesejem v Budimpešti traja do 16. maja. Od 2. do 16. maja se lahko potuje na Madžarsko brez madžarskega vizuma. Zadostuje samo, da potnik predloži na madžarski meji veljaven potni list in sejmsko legitimacijo. Vizum se potem dobi naknadno v Budimpešti za 3 pengö.

AVTOBUSNI PROMET

Odslej dalje vozi redno avtobus na progi Ljubljana—Sušak in obratno. Odhod ob 5. zjutraj izpred hotela Miklič. Odhod s Sušaka ob 15. Predprodaja kart pri »Putniku«.

ZRAČNI PROMET

Na zračni progi Beograd-Zagreb-Graz-Wien in se vrši do 14. septembra vsak dan v obe smeri razen nedelje.

Paul Abraham
„SREČNA SRCA“

300letni jubilej univerze v Amsterdamu. Letos praznuje amsterdamska univerza svoj 300letni obstoj. Da se proslavi ta jubilej nad vse svečano, se bodo vršile od 4. junija do 5. julija razne svečane prireditve.

Potni list za Egipt. Kdor hoče dobiti egiptski potni list mora predložiti prej bančno potrdilo, da ima v Egiptu razpoložljivih najmanj Din 30.000. Damam, ki potujejo v Egipt same, je poleg tega potrebno še pismeno dovoljenje očeta odnosno soproga. Dame, ki niso poročene, niti nimajo staršev, morajo imeti priporočilno pismo od znane osbenosti ali oficijelnih oblasti.

Slavnostni tedni na Dunaju. Ob priliki slavnostnih tednov od 5. do 19. junija uživa posetnik Dunaja na podlagi legitimacije (Festkarte), ki stane Din 40, sledeče ugodnosti: 1. prost avstrijski vizum. 2. 30 odstotni železniški popust v Avstriji. 3. 50% popust za večkratne izlete po železnici Wien - Aspang in Schneebergbahn. 4. 33% na vzpenjači na Raxalpe. 5. 25% na ladjah I. Dunavske paroplovne družbe, poleg teh pa še druge ugodnosti pri aerobusnih vožnjah, pri vstopnicah na koncerte i. t. d.

Sidol daje brez truda **vsem kovinam najlepši sijaj!**
Čist in štedljiv v uporabi.
6026

Dnevne vesti

— **Binkoštni izlet Jadranske Straže na morje** se zaradi zadostnega zanimanja vrši. Izletniki naj bodo 14. maja točno ob 16. na peronu glavnega kolodvora v Ljubljani. Prostih je še nekaj mest v I. in II. razredu. Prijavite se nemudoma in zahtevajte prospekt! Pojasnila daje in prijave sprejema Izletna pisarna Jadranske Straže, Ljubljana, Gledališka ulica 8, pritličje, v popoldanskih urah. Oni, ki so se prijavili za izlet, se naprošajo, da takoj sigurno po položnici nakažejo odgovarjajoči znesek.

— **Znamenit gost.** Včeraj popoldne se je z dunajskim brzovlakom pripeljal v Ljubljano slavni vseučiliški profesor g. Josip Redlich ter obiskal tajnika Zveze industrijcev g. ing. Milana Šukljeta, ki se je z njim odpeljal danes v Novo mesto na grad Kamen obiskat bivšega deželnega glavarja g. Frana Šukljeta. Stara prijatelja sta gospoda, saj je bil svetovni učenjak in politik že l. 1884/85 na akademski gimnaziji na Dunaju učenec g. Šukljeta. Da je bil pa naš znameniti rojak g. Šuklje dober profesor in pravi vzgojitelj, dokazuje staro prijateljstvo med učiteljem in učencem, ki traje do danes. Univ. profesor Redlich je bil rojen l. 1869 na Moravskem in je od leta 1906 profesor na Dunajski univerzi, od l. 1926 je pa profesor tudi na slavni Harvardovi univerzi, kamor so ga povabili Američani. Zgodaj se je jel pečati s politiko in je bil dolgo let deželni poslanec na Moravskem in tudi državni poslanec na Dunaju, kjer je ob zaključku vojne l. 1918 stopil kot finančni minister v Lammaschevo vlado. Njegova dela o najtežjih državniških problemih, zlasti pa delo o avstrijski vladi in upravi v svetovni vojni ter obširna knjiga o cesarju Francu Jožefu so mu prinesla svetoven sloves. Gotovo bosta stara prijatelja na Kamnu obujala spomine na minulo dobo, tako da bosta pojasnila tudi marsikatero še nejasno točko naše politične zgodovine in s tem obogatila gospoda Šukljeta delo »Spomini«.

— **Smrtna kosa med ameriškimi Slovenci.** V kraju Walley, država Washington, je nepričakovano umrl Primož Logar, star 61 let. Doma je bil iz Gorič na Gorenjskem. — V kraju Salida, država Colorado, je 27. marca zadela kap 39letnega Alojzija Tekavca, ki je zapustil ženo in 7 otrok. — V West Allisu, država Wisconsins, je umrl Janez Slak. — V Chicagu je umrl Andrej Hari, star 42 let, rojen v vasi Zalošče na Primorskem. — Dne 15. aprila je v Loraienu, država Ohio, umrl Andrej Klinar v starosti 67 let, doma z Jesenic. Zapustil je ženo in hčerko. — V Calometu, država Michigan, je umrl Janez Lakner v starosti 43 let. — V Clevelandu sta 17. marca umrli Sofija Čoš in Josipina Kovač roj. Ferenčak, doma iz vasi Boršt, župnija Krka, stara 49 let. — V Aurori, država Minesota, je umrl Janez Roblek, star 48 let, doma iz Kašlja na Gorenjskem. V Ameriki je bival 23 let; zapustil je ženo in 6 nepreskrbljenih otrok. — V kraju Le Roy je umrla 21letna Ana Brajdičeva. — V Clevelandu je umrla Marija Novinc, doma iz vasi Kot pri Žužemberku. Zapustila je moža in več otrok. — V kraju Thomas, država West Virginija, je umrla Ana Pavčičeva, stara 68 let. V Ameriki je bivala 31 let. — V Clevelandu so pokopali Josipino Staničevo roj. Pirnat. — V Clevelandu je umrl Miha Črček, star 57 let, doma iz Sadinje vasi pri Žužemberku. V Ameriki je bival 30 let. Tamkaj je umrla tudi Marija Ružičeva, stara 56 let, ki je zapustila sina in hčerko.

— **Priznanje na smrtni postelji.** V Somborju je te dni umrl premožni posestnik Jovan Berkovac iz Malega Idijoša. Na smrtni postelji je priznal, da je pred 16 leti v Idijošu umoril neko Elizabeto Juhasovo in izvršil tudi več vlomov in tatvin. Mož je bil takrat zaradi suma umora prijet, pa so ga zopet izpustili, ker mu niso mogli nič dokazati.

— **Lep dar bogatega Američana.** V Denverju v USA živi Vasa Čukovič iz Risnja pri Kotoru. Mož je te dni daroval 2 milijona Din za gradnjo Narodnega doma v Risnju, potem 400.000 Din tamošnjemu SKJ, 450.000 Din za srbski pravoslavni samostan v Risnju, tamošnji pravoslavni cerkvi je pa poklonil pet velikih zvonov v vrednosti 150.000 Din. V fond ministrstva prosvete je prispeval 5 milijonov Din za šolanje otrok iz Risnja.

— **Velik požar pri Požegi.** V Zakorjanu pri Požegi je izbruhnil v seniku nekega posestnika velik požar, ki se je razširil na hišo in mlin. Vse je pogorelo do tal. Škoda znaša pol milijona Din.

— **Moderniziranje savskega kopališča v Zagrebu.** Zagrebška občina je sklenila modernizirati kopališče na Savi ter ga izpopolniti z nekaterimi sportnimi in tehničnimi napravami. Zgrajena bodo ob Savi tri nova tenišča, poleg tega je pa občina sklenila, da bo kupila aparat za umetno dihanje in tudi motorni čoln, ki naj služi za naglo reševanje potapljajočih se kopalcev.

— **Tujci v Splitu.** V splitski luki je včeraj pristala ameriška jahta »Chalena«, s katero potuje več ameriških bogatašev, včeraj se je pa zasidral v pristanišču angleški parnik »Arandora«, s katerim je prispelo 400 angleških izletnikov. Gostje so si ogledali Split in njegove zanimivosti, nato so pa odpotovali v Dubrovnik.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo večinoma oblačno in spremenljivo vreme. Tudi včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno, deloma solnčno samo v Splitu, Mariboru ter na Rabu. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 27, v Beogradu 26, v Sarajevu 25, v Zagrebu 23, v Splitu 20, v Mariboru 17.6 in v Ljubljani 17.4. Davi je kazal barometer v Ljubljani 753.3, temperatura je znašala 13 stopenj.

— **Dobava petroleja.** Dne 9. maja t. l. se bo vršila pri intendanturi komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija za dobavo 16.000 kg petroleja. — (Oglas je na vpogled v pisarni zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi).

Še do petka zvečer
oddane obleke v kemično čiščenje, plisiranje, barvanje, pranje in svetlolikanje perila izgotovo sigurno
do binkoštnih praznikov
tovarna JOS. REICH

Pri astmi in bolezni srca, prsi in pljuč škrofulozi in rahitisu, povečanju ščitne žleze in postanku golše, je uravnava delovanje črevesja z uporabo naravne **»Franz Josefove« grenčice** velike važnosti. Kliniki svetovnega slovesa so opažali pri jetičnih, da v začetku bolezni porajajoče se zapeke ponehavajo s pomočjo **»Franz Josefove« vode**, ne da bi se pojavile driske, ki se jih vsak dan bolnik boji. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

—lj **Napredavanje.** Z ukazom Nj. Vel. kralja je napredoval računski kontrolor gospod Jurij Hočevar, šef računskega odseka pri Narodnem gledališču v Ljubljani za računskega inšpektorja VI. položajne skupine. Čestitamo!

—lj **Rdeči križ za prihodnjo zimo.** Kdor bo imel povezek z zimskimi potrebščinami pripravljen, pa Rdečega križa (Ljubljana, Wolfova ulica 12) ni obvestil, naj v ponedeljek 9. t. m. med 10. in 13. uro pazi na zbiralni tovorni avtomobil, ki bo označen z dobro vidnim rdečim križem na belem platnu in se bo javljal z glasnim hupanjem. Ko prispe tak avto v bližino, naj darovalec (lahko tudi kar skozi okno) pokliče avto spremljajoče odposlance Rdečega križa k sebi ter jim svoj povezek izroči. Da se prepreči slednja zloraba, bo vsak odposlanec-nabiralec opremljen z vidnim znakom (rdeč križ na belem platnu) in se bo izkazal s posebno legitimacijo Rdečega križa. Na to socialno akcijo opozarjajo že teden dni vsi ljubljanski dnevniki, Radio Ljubljana in diapozitivi v ljubljanskih kinematografih. Da je začelo po vseh ljubljanskih okrajih krožiti deset tovornih avtomobilov, ki naj zbero, kar so dobrotniki namenili Rdečemu križu, bodo v ponedeljek po vsej Ljubljani dobro slišno javljale fanfare, ki jih bo pod vodstvom g. cand. iur. Cvirna na posebnem avtomobilu trobilo šest ljubljanskih muzikov. — Matere! To nedeljo bo vaš dan. Spomnite se revic, ki s strahom mislijo na prihodnjo zimo! Odberite od svojih zimskih potrebščin kaj primernega in izročite v ponedeljek nabiralcu Rdečega križa!

—lj **Šola Glasbene Matice obhaja letos** 30-letnico svojega delovanja. Iz tega razloga priredi ravnateljstvo šole v okviru I. slovenskega glasbenega festivala v torek, dne 10. maja ob 20. v unionski dvorani koncert šole Glasbene Matice pod naslovom Vokalno-instrumentalni koncert. Na tem koncertu nastopijo trije oddelki glasbene šole: 1. Mladinski zbor, 2. tečaj za klavirski ansambl, 3. godalni mladinski orkester. Mladinski zbor šteje okrog 100 mladih pevcev in pevk ter izvaja pod vodstvom prof. Sonca 9 skladb s spremljevanjem klavirja. Najprej je na vrsti Anton Dvořak s »Prstanom« iz moravskih dvospevov. Naš priljubljeni skladatelj mladinskih zborov Emil Adamič je zastopan na sporedu z »Izpraševalnico«, »Ah, zvoniljo«, »Dudeldajči« in »Posmehulja neumiti deklici«. P. Hugolin Sattner ima dva svoja nedosežno lepa zborčka »Dedek Krim« in »Gorsko pripovedko«. Vasilij Mirk je zastopan z »Jutranjim zvonom«, Stanko Premrl pa z zborom »Jezus je majhen«. Klavirsko spremljevanje oskrbuje konservatoristka Mucha Božena. II. del koncerta je posvečen klavirskemu ansamblu, III. del godalnemu orkestru. Točke teh dveh delov naznačimo natančno jutri. Na ta vokalno-inštrumentalni koncert opozarjamo vse, ki se zanimajo za razvoj naših glasbenih šol, predvsem pa starše naše mladine. Vstopnice so v predprodaji v Matični knjigarni. Prav tam se dobi tudi podrobni spored.

—lj **Preloženo jurjevanje.** Ker se jurjevanje dne 5. maja zaradi dežja ni moglo vršiti, so preložile zedinjene Ciril-Metodove podružnice to slavje našega patrona nepreklicno ob vsakem vremenu na nedeljo 8. maja. P. n. občinstvo vljudno vabimo na udeležbo. — Šentpeterski in šentjakobsko-trnovski C. M. podružnici.

Jurjevanje na ljublj. Gradu jutri ob vsakem vremenu!

—lj **Gospodarsko in izobraževalno društvo za dvorski okraj** vabi člane in prijatelje na sestanek danes ob 8. zvečer pri Mraku, kjer bo poročal mestni župan g. dr. Puc o občinskem gospodarstvu. 292-n

—lj **Pevski odsek Narodne čitalnice v Šiški** priredi jutri ob 2. v dvorani Narodnega prosvetnega društva »Vodnik« v Zg. Šiški pri »Kamniti mizi« pevski večer z zanimivim sporedom. Ljubitelji lepega petja vabljeni.

—lj **Društvo za ustanavljanje šolskih zobnih ambulatorijev** ima svoj občni zbor v ponedeljek 9. maja ob 5. popoldne v veliki dvorani Okrožnega urada na Miklošičevi cesti.

—lj **Ljubljana je postala izredno živahna** te dni. Po stari, še vedno globoko vkorenjeni tradiciji se poslavljajo fantje od civilnega stanu. K vojakom gredo, kar pa mora vedeti seveda tudi vsa Ljubljana. Vriskajo na vseh koncih in krajih kakor na pust, harmonike hrešče, vse gostilne so polne, fantom se ne smili denar. Sicer pa znajo vince nositi, kakor se spodobi junakom. Ta ali ona se zvrne po cesti le po naključju in trešči kovčeg po tleh, kakor da je padel Elija izpod neba. Kljub temu naši stražniki, ki znajo tudi ob primerni priliki zatisniti oko, nimajo mnogo opravka. Fantje so pač tako glasni, da se jih vsi že od daleč izognejo, zlasti Ljubljančanke, ki jih hočejo fantje privabiti z »aufbiksi«. Menda jim nihče ne šteje te razvnetosti v zlo, saj se bodo pri vojakih itak kmalu ohladili.

—lj **Pustolovščine italijanskega ubežnika.** V zapore ljubljanskega deželnega sodišča so litijski orožniki pripeljali italijanskega vojaškega ubežnika, 23-letnega mizarskega pomočnika Alda Pecorarija. Služil je v Gorici pri italijanskem letalskem bataljonu. Pred dnevi je pobegnil in je mahnil kar čez Julijske Alpe v Jugoslavijo. Pri Kranju je mladi Aldo iztaknil večji čoln. Odvezal ga je in se spustil ž njim nizdol Save. Srečno je brodil do Litije, tu pa je ves že onemogel zadel ob skalo in tam obtičal. Domačini so ga pozneje rešili, litijski orožniki pa so ga po kratkem zaslišanju odpremili v Ljubljano, kjer se bo moral zaradi tatvine čolna zagovarjati pred kazenskim sodiščem. Aldo Pecorari, po rodu iz Pulja, je krepak mladenič ter govori poleg italijanščine tudi slovenski.

—lj **Festivalni koncert.** P. n. občinstvo opozarjamo, da so vstopnice za vse festivalne koncerte že v predprodaji v Matični knjigarni. Cene so običajne koncertne, prav nič zvišane. Zunanja naročila sprejema Glasbena Matica, ki jih takoj po sprejemu tudi izvršuje. Opozarjamo na bogat spored prvega slovenskega glasbenega festivala. Za vse koncerte so na razpolago tudi podrobni sporedi in tiskana besedila.

—lj **XI. delavski prosvetni večer »Svobode« in »Zarje«** bo v sredo 11. maja ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Spored bo pester in lep. Sodelovali bodo orkester »Grafike«, delavska godba »Zarja« govorilni zbor delavskega odra »Svobode«, koncertna pevka Marija Golobičeva, baritonist Drago Zagar in umetniška plesalka Katja Delakova. Nastopita solista na flauto in klarinet.

—lj **Redna letna skupščina Udruženja jugoslovenskih nacijonalnih železničarjev in brodarjev, oblastne uprave Ljubljana,** bo jutri ob 8. dop. v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani (bolniška blagajna) na Miklošičevi cesti. Vabimo članstvo, da se občnega zbora v čim večjem številu udeleži. **Oblastni odbor UJNZB Ljubljana.**

Danes premiera!
Najboljša komedija v tej sezoni po znanem istoimenskem gledališkem komadu L. Fodorja
Revna kot cerkvena miš
Smeh in zabava! Novi sijajni šlagerji RALPHA BENATZKEGA
Ljubavni roman revne strojepiske in bančnega predsednika.
Najboljši igralci, popularni komiki.
Nabavite si takoj vstopnice v predprodaji!
Predstave danes ob 4., 7¼ in 9¼ zvečer — jutri v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9.
GRETE MOSHEIM
CHARLOTTE ANDER
FRITZ GRÜNBAUM
PAUL MORGAN
H. THIMIG
Elitni kino Matica
Tel. 2124 Tel. 2124

—lj **V nedeljo,** ko bomo praznovali sv. Jurija na Ljubljanskem gradu, se oglasimo mimogrede v znani gostilni pri **»Tičku na gričku«**, kjer bomo postreženi z najrazličnejšimi dobrotami do 2. zjutraj. 291-n

—lj **Gozdni piknik** s sodelovanjem godbe »Sloge«, z bajno razsvetljavo, bengaličnim ognjem, raketami itd. priredi Propagandno društvo narodnih noš v nedeljo 15. maja ob 20. na vrtu parkhotela »Tivoli«. 293-n

—lj **Danes in jutri v nedeljo** zvečer se vrši koncert v steklenem salonu kolodvorske restavracije. 289-n

—lj **Ivan Sabo,** dentist tehnik, sprejema v na novo urejenem prostoru od 11. t. m. dalje, dopoldne od 8. do 12., popoldne od 2½ do 5., ob četrtkih, praznikih in nedeljah ne dela. 288-n

—lj **Dunajsko pranje, svetlolikanje: Simenc, Kolodvorska ulica 8.**

— **Birmanska darila** ure in zlatnino kupite tudi pri današnjih časih najceneje pri **Fr. P. Zajec,** Ljubljana, Stari trg 9.

—lj **Za spomladno sezono** kupite trpežne in lepe čevlje po najnižjih cenah pri **A. Gorše,** Stari trg 15. 32-T

Paul Abraham.
„SREČNA SRCA“

Iz Celja

—c **Le enkrat na leto** se javijo vojne žrtve v celjski javnosti s prošnjo za prostovoljne prispevke k tomboli. Tudi letos bodo binkoštni teden trije invalidi z legitimacijo in overjeno nabiralno polo obiskali vse one naše prijatelje, ki so se doslej še vedno odzvali naši prošnji. Vojne žrtve računajo tudi danes v tej težki gospodarski krizi na podporo svojih prijateljev, da ne bo tombola, ki že slovi zaradi svojih obilnih in bogatih dobitkov, zaostala za dosedanjimi. Tombola bo na dan Rešnjega telesa, dne 26. maja na Dečkovem trgu pred Narodnim domom.

—c **Savinjska podružnica SPD v Celju** opozarja: Edino z novo legitimacijo bodo člani deležni članskih ugodnosti v planinskih kočah. Nove izkaznice izstavi pisarna SPD v Prešernovi ulici 6 ali društveni blagajnik g. Vrtovec, drogerija, Kralja Petra cesta. Predložiti je treba sliko, ki se lahko uporabi iz stare legitimacije. Kdor si želi zagotoviti za Binkošti polovično vožnjo na železnici, naj se javi najpozneje do torka, 10. t. m.

V nedeljo ob 11. dop. v Elitnem kinu Matici
RIO RITA
Večnolepa opereta kot ZKD matineja

—c **Frischaufov dom na Okrešlju in Kocbekov dom na Korošici** bosta o binkoštnih praznikih odprta in popolnoma oskrbovana. Smučarjem se nudi najlepša prilika, kajti zaradi pozne zime je letos snega izredno mnogo. Smuka bo idealna. Avtobus v Solčavo odhaja izpred celjskega kolodvora vsak dan ob 17.30. Poštni avto, ki vozi tudi do Solčave, ima zvezo z vsemi vlaki na žel. postaji Šmartno ob Paki.

—c **Kocbekov dom na Korošici** bo o binkoštnih praznikih odprt in popolnoma oskrbovan od nedeljo 8. maja dalje, prav tako Frischaufov dom na Okrešlju, ki se odpre 13. t. m.

—c **Razglas.** Dne 12. in 13. maja ob 3. popoldne se vrši v posvetovalnici občinskega urada na Bregu **cepljenje koz** prvo in ponovno cepljencev ter vseh vajencev trgovskih in obrtnih strok, ki se nahajajo v uku trgovcev in obrtnikov v občini Celje okolica. **Pregled cepljenja** pa se vrši na 19. maja t. l. ob 3. popoldne v istem prostoru. Pozivajo se vsi, ki so zavezani cepljenju, da se temu razglasu odzovejo in pridejo točno v zgoraj navedenem času.

—c **Dežurno lekarniško službo v Celju** ima od danes do vključno petka 13. t. m. lekarna »Pri Mariji pomagaj« na Glavnem trgu.

—c **Mestna knjižnica v Celju** je izposodila v mesecu aprila 2.515 knjig.

—c **Celjsko pevsko** društvo bo priredilo drevi v okviru svoje turneje prvi koncert v Slov. Bistrici. Pričetek koncerta bo ob 20.

—c **SK Olimp iz Gaberja** bo priredil jutri ob 20. v dvorani v Samostanski ulici 4a propagandni težkoatletski miting. Nastopili bodo domači rokoborci in boksači vseh kategorij, na kar se opozarjajo vsi prijatelji težke atletike.

—c **Smrtna kosa.** V celjski javni bolnici so umrli: 4. t. m. 12-letna posestnikova hčerka Emica Kodeljeva s Polul pri Celju 5. t. m. 28-letni delavec Filip Fidler s Kalobja in 73-letni brezposelni delavec Janez Žvab brez stalnega bivališča, včeraj pa 40-letni mizar in posestnik Jernej Sigmund iz St. Janža na Dolenjskem. N. v m. p.!

Kino

Danes na splošno željo še Jan Kiepura v kinu Matici. Uspeh velikega filma »Zbogom ljubezen« s slavnim tenoristom Janom Kiepura in Brigito Helm v glavnih vlogah je tako ogromen, da se je ZKD odločila predvajati ta film še danes, in sicer nepreklicno zadnjič, **ob četrt na 3. pop. v Elitnem kinu Matici.** Prijatelji lepega petja imajo — danes zadnjo priliko slišati slavnega pevca, ki nastopa sicer zgolj po največjih odrih sveta.

Jutri (v nedeljo) ob 11. dop. večno lepa filmska opereta »Rio Rita« kot ZKD matineja v kinu Matici. Po velikih in popularnih filmih »Dvoje src v ¾ taktu«, »Pesmi je konec« in »Zbogom ljubezen« nadaljuje ZKD svoje delo v tej smeri in predvaja od jutri naprej eno najpopularnejših in najslajših operet, prekrasno spevoigro »Rio Rita«. Ob svoječasni premieri je bilo navdušenje za ta film v Ljubljani ogromno in povsod so se slišali očarljivi, melodijozni šlagerji te sladke operete. John Boles in lepa Bebe Daniels sta s svojim divnim petjem očarala uho še tako razvajenega muzikalnega človeka. Zato se je kmalu raznesel glas, da Ljubljana tako lepega filma, kakor je »Rio Rita«, še ni videla ne slišala. To krasno, večno lepo opereto bo predvajala tedaj ZKD od jutri naprej v prostorih Elitnega kina Matice. Prva predstava je ob 11. uri dop. in vabimo vse, ki si zažele po dolgem času lepe muzike, krasnega petja, naj si na vsak način ogledajo spored. Kopija filma je nova, dialog je deloma v nemškem jeziku, tako da bo užitek občinstva, ki bo govor razumelo, še večji. Vsebina je deloma ljubavna, deloma pustolovna, prepletena s sijajnimi dovtipi in komičnimi prizori. — Cene pri ZKD matinejah so izredno nizke, s čemur hoče ZKD doseči, da si more vsakdo, tudi iz najširših krogov občinstva, privoščiti veselje ter se opajati ob sladki muziki, opojnih melodijah in očarljivem petju lepe »Rio Rite«.

Danes premiera »Cerkvene miši« v Elitnem kinu Matici. Znana Fodorjeva komedija »Revna kot cerkvene miš« je žela uspehe po vsem svetu. Tudi v Ljubljani, kjer sta jo predvajala naša drama in šentjakobski gledališki oder, je izredno ugajala in občinstvo se je sijajno zabavalo. Sedaj je ta komedija izdelana tudi kot govoreči film in to z ansamblom najboljših igralcev ter najpopularnejših komikov. Revno strojepisko igra Greta Mosheim, predsednik velikega bančnega koncerna Anton Edthofer, Schanzla in Kvapila pa znana komika Fritz Grünbaum in Paul Morgan. Poleg teh naštetih moramo navesti še dražestno Charlotto Ander, Paula Hörbigerja in H. Thimiga. Igralci so tedaj izbrano najboljši, zlasti komične vloge so zasedene tako sijajno, da bo smeha in krohota brez konca in kraja. Fritz Grünbaum, popularni dunajski komik, je v tem filmu na višku! Njegovi maski, njegovemu nastopu, govoru, zlasti pa njegovim sijajnim dovtipom se bo občinstvo smejalo do solz. Muziko in nove šlagerje je za film komponiral znameniti skladatelj Ralph Benatzky, režijo vodi Richard Osswald, ki mu je film izvrstno uspel.

Prva Paul Abrahamova filmska opereta. Ime znamenitega skladatelja Paula Abrahama je znano in popularno med najširšimi krogi občinstva. Skomponiral je šlagerje k filmu »Gospodična tajnica«, priljubljena oderska in filmska opereta »Viktorija in njen huzar« je tudi njegovo delo. Sedaj je ta znameniti skladatelj dovršil novo filmsko opereto, ji napisal sijajne šlagerje in ker je delo dobil v roke tudi izvrsten libretist, je film sijajno uspel. Imenuje se **»Srečna srca«** in o njem pripovedujejo, da je to najboljši film, najslajša opereta sedanjosti. Dejanje se godi na Dunaju, ves milje, muzika, zlasti pa številni, podžigajoči šlagerji bodo občinstvo osvojili tako, kot je bilo to pred leti pri filmu »Dvoje src v ¾ taktu«. Premiera te velike filmske operete bo o Binkoštih v Elitnem kinu Matici.

Sokolstvo

»Ljubljanski Sokol« ponovno opozarja svoje članstvo na društveni izredni občni zbor, ki bo v četrtek dne 12. t. m. točno ob 20. v društveni mali dvorani. Zaradi važnosti dnevnega reda prosimo polnoštevilne udeležbe. Zdravo! Odbor! 290-ne

Sokol I, Ljubljana — Tabor, obvešča svoje članstvo, da ima od ponedeljka dne 9. maja t. l. dalje uradne ure v društveni pisarni od 16. do 19. vsak dan, razen v nedeljah in praznikih. Zdravo! Uprava.

Društvo za zgradbo sokolskega doma javlja, da svoje tombole v nedeljo 8. t. m. ne more prirediti, ker od banske uprave priporočena prošnja, ki je bila 2. marca odposlana v Beograd, do danes še ni rešena. Tombola se preloži radi tega na poznejši čas.

Zahvala
Vsem, ki ste o priiki, ko nas je za vedno zapustil gospod
FRANC VERBIČ
bivši trgovec v Borovnici
z nami sočustvovali, se iskreno zahvaljujemo. Posebno zahvalo pa izrekamo še onim, ki so blagopokojnika počastili s cvetjem ali ga spremili na njegovi zadnji poti.
Maša zadušnica se bo darovala v torek, 10. maja ob 8 uri v cerkvi sv. Petra.
V Ljubljani, 6. maja 1932.
Žalujoči ostali

Hotel BELLEVUE,
Omiš pri Splitu
Nova zgradba tik ob morju, tekoča voda v sobah, peščeno kopališče, domača in dunajska kuhinja. Popolna penzija s sobo in postrežbo Din 60.—do Din 85.— na dan.
Zdraviliška taksa odpravljena!

VEZENJE ZAVES, PERILA, MONOGRAMOV
ENTLANJE, AŽURIRANJE, PREDTISKANJE
»BREDA« ŽEPNI ROBCI, RAZNA PREDTISKANA ŽENSKA ROČNA DELA

Iz zadnjih dni Doumerja

Predsednik francoske republike Paul Doumer 1. maja v pariškem volilnem lokalu na rue de la Ville-l' Evegue

Predsednik Doumer pri nedavni proslavi Götheja na pariški univerzi. — Na sliki so nemški poslanik Hösch, predsednik republike Paul Doumer, belgijski poslanik Gaiffier d' Hestroy in italijanski poslanik M. Manzoni.

Matuschka pred sodiščem

Ob koncu meseca se bo moral atentator Matuschka zagovarjati pred dunajskim sodiščem zaradi atentata na vlak pri Annsbachu

Ob koncu maja se bo pred dunajskim sodiščem vršila razprava proti Silvestru Matuschki, največjemu kriminalnemu tipu sodobnosti. Dalje časa ni bilo znano, če se bo razprava sploh vršila, kajti nihče ni mogel verovati, da je Matuschka sploh normalen človek. Vse je kazalo, da gre za psihopata in abnormalnega sadista, ki bi spadal v verige in v blaznico, ne pa pred sodišče, toda dunajski psihijatri so ugotovili, da je mož za svoje dejanje odgovoren v smislu zakona in da je samo prebrisan simulant in komedijant, ki bi rad prišel v blaznico in se rešil madžarskega sodišča, pred katerim bi se moral po dunajskem procesu zagovarjati zaradi strašnega atentata na ekspresni vlak pri Bia-Torbagyju, kjer je bilo ubitih 30 ljudi.

Pred dunajskim senatom se bo Matuschka zagovarjal samo zaradi poizkušenega atentata na brzovlak Dunaj—Berlin pri Annsbachu. Kakor znano, je tedaj samo lokomotiva brzovlaka skočila s tira in se je vlak prej ustavil, tako da zločin ni imel tako strašnih posledic kakor na Madžarskem. Zagovarjal se bo samo zaradi javnega nasilja in zaradi zlobne poškodbe železniških naprav. Kazen za to znaša od enega do pet let.

Zanimivo je, da se Matuschka prav za prav boji blage obsodbe. Saj je v njegovem interesu, da je kazen večja, kajti samo na ta način se za dalje časa lahko umakne smrtni kazni, ki ga brezpogojno čaka na Madžarskem. Obtožnica obsega okrog 1000 s strojem spisanih strani. V njej sta omenjena tudi atentata v Jüterborgu v Nemčiji in v Bia Torbagyju.

Za razpravo vlada ogromno zanimanje po vsem svetu. Predsedništvo sodišča dobiva na stotine prošenj za vstopnice in če bi hoteli ugoditi le poročevalcem vseh časopisov, ki žele prisostvovati razpravi, bi bila velika dvorana porotnega sodišča premajhna. Matuschka ne pride pred porotno sodišče, temveč pred mešan senat, ki ga tvorita dva sodnika in dva lajika.

Matuschka se v celici zelo čudno vede in simulira blaznost na vse mogoče načine, vendar pa tako primitivno, da mu nihče ne verjame. najmanj pa sodni izvedenci. Zato ga smatrajo za navadnega zločinca, ki je izvršil svoje zločine samo iz osvete, ker so razne železniške direkcije v Evropi odklonile njegove ponudbe za odkup njegove iznajdbe, s katero bi se v bodoče onemogočili atentati na železnice.

Nova ekspedicija na južni tečaj

Geografsko društvo Zedinjenih držav je sklenilo, da organizira novo ekspedicijo na Južni tečaj, ki naj nadaljuje znanstveno delo admirala Byrda. Društvo je naprosilo Byrda, naj bi prevzel vodstvo ekspedicije, kar pa je odklonil, vendar pa je predlagal za vodjo svojega tovariša Lincolna Elswortha, znanega polarnega raziskovalca, za glavnega letalca pa junaškega Berta Balchena.

Nova ekspedicija bo tehnično znatno bolje opremljena, kakor pa je bila Byrdova. Geografsko društvo namerava poslati kar štiri ladje v polarno ozemlje. Na kraju, kjer je bila Byrdova postojanka, bo napravljena mala provizorna vas, kajti ekspedicija bo ostala na Južnem tečaju najmanj štiri leta.

Za ekspedicijo bo večinoma najeto osobje, ki je služilo že Byrdu in ima že praktične izkušnje. Celotni stroški ekspedicije bodo znašali milijon dolarjev. Wilkins je predlagal družbi, da bi dosegel Južni tečaj s podmornico, toda Američani so njegov predlog odklonili, ker so mnenja, da ne gre za senzacijonalno pustolovščino, temveč za znanstveno ekspedicijo.

Nova ekspedicija na Južni tečaj se bo pričela v začetku l. 1933. Ob tej priliki bo tudi na svečan način proglašeno ozemlje, ki ga je lani odkril in anektiral Byrd, za ameriško last. Kakor znano, je nastal lani zaradi tega med Anglijo in Zedinjenimi državami spor, ki se je pa polegel, ko je Anglija izjavila, da na odktritem ozemlju ni več zainteresirana.

Ekspedicijo na Južni tečaj bodo seveda spremljali filmski operaterji. Na Južnem tečaju hočejo napraviti najmanj pet filmov, med temi dva znanstvena, tri pa prepletena s pustolovščinami in doživljaji na Južnem tečaju. Na Južni tečaj bo odpotovalo tudi več dobrih režiserjev.

Izsiljena amnestija

V senzacijonalnem procesu zaradi umora domačina v Honolulu so bili vsi štirje obsojenci takoj pomiloščeni

Na Vnebohod je bila v Honolulu razglašena obsodba v senzacijonalnem procesu glede umora domačina Kaha-Hawaia, o čemur smo svoječasno že poročali. Vsi štirje obtoženci, poročnik Massie, njegova tašča mrs. Fortescue in oba mornarja Jones in Lord so bili zaradi umora obsojeni na najvišjo kazen 10 let ječe, vendar pa takoj nato pomiloščeni. Eno uro po obsodbi so bili že svobodni.

S to obsodbo je bila zaključena drama, ki je zelo osvetlila ne preveč idilične razmere v solnčnem paradižu Južnega morja in ki je v Ameriki zbudila ogromno senzacijo. Vsa Amerika je bila na strani obtožencev, ki so branili čast žene in so zato postali morilci. Vsa ameriška javnost je odločno obsojala, da se vrši razprava pred domačinskim sodiščem, ki so ga pa tvorili mimogrede povedano, v večini zastopniki belega plemena.

Zgodovina tega zločina je znana. Lani 12. septembra je bila žena poročnika Massie, ko je zapustila plesni lokal, napadena od petih oseb, trije so bili Havajci, ostala dva pa Japonec in Kitajec. Vrgli so jo na tla in jo posilili Napadalce so sicer prijeli, po zaslišanju pa so bili proti kavciji izpuščeni. Zato je poročnik Massie sklenil, da se nad zločinci sam maščuje. Havajec Kaha Hawaia, ki je z Massievo najgrše ravnal in ji tudi zlomil čeljust, je bil 8. januarja od nekega mornarja »aretiran« in z avtom odveden v stanovanje ge. Fortescue, kjer je bil ustreljen. Kdo ga je ustrelil, ni bilo ugotovljeno, ker so vsi obtoženci prevzeli krivdo nase, da drug drugega razbremene.

Prijatelj domačina, ki je opazil, da so Kaha-Hawaia zavlekli v hišo, je obvestil o tem policijo. Kmalu nato so opazili, da je izpred hiše ge. Fortescue z veliko brzino odpeljal avtomobil, v katerem je ležalo truplo ubitega domačina. Mrtveca so hoteli vreči v morje, ker je pa policija avtomobil zasledovala, so si premislili in vrgli truplo na cesto ter skušali pobegniti.

Sedaj je morilce napadalca tamošnji guverner takoj po obsodbi pomilostil, ker se je zbal nemirov belcev, ki so ž njimi simpatizirali.

Volilna borba v Franciji

Kiosk z volilnimi proglasi

Strašen zločin

V Gelsenkirchnu v Nemčiji je bil te dni izvršen strahovit zločin. Žrtev ljubosumnosti ali pa osvete so postale štiri osebe. V konfekcijsko trgovino tvrdke Wimpheimer-Mayer je prišel neznan človek in oddal več strelov na 40-letnega trgovca Izidorja Wimpheimerja, na 35-letnega trgovca Hariwiga Cohna in na oba Wimpheimerjeva otroka. Ko so sosedje vdrli v trgovino, so našli vse štiri v mlaki krvi. Otroka in Cohn so bili že mrtvi, Wimpheimer pa je bil še živ. Kdo je izvršil zločin, še ni ugotovljeno. Mogoče je tudi, da je Wimpheimer streljal na Cohna in nato ustrelil tudi svoja otroka. To domnevo potrjuje tudi dejstvo, da si je mož pred nekaj dnevi kupil samokres.

Degeneracija krompirja

Nemški državni geološki zavod se je zanimal zadnja leta za degeneracijo krompirja. V reviji »Forschungen und Fortschritte« piše zdaj dr. F. Merchenschlager, da vplivata na krompir zelo močno zemlja in podnebje. Na degeneracijo krompirja pa vpliva še prav posebno toplo podnebje. Krompir je v svojem bistvu obrežna rastlina. V Nemčiji krompir najbolje uspeva blizu obale ali pa ob vznožju srednje visokih gora. Tam ostanejo poedine vrste zdrave cela desetletja. Prva leta obrodi krompir zelo dobro.

Če pa posade isti krompir prihodnje leto znova, se pojavijo že v drugem ali tretjem letu znaki pešanja in nazadnje krompir sploh ne obrodi več. Ker je dana pri krompirju velika možnost bastardizacije, se dajo poedine vrste neprestano kombinirati, vendar pa še vedno nimamo vrste, ki bi nam jamčila za stalno in enakomerno letino. S tem trpi poljedelstvo občutno škodo zlasti tam, kjer bi ljudje radi sadili po pretežni večini samo krompir. Sovjetska Rusija je poslala nedavno v Južno Ameriko izborno opremljeno znanstveno ekspedicijo, ki naj najde med mnogimi vrstami divjega krompirja primeren surov materijal za križanje, ker so strokovnjaki mnenja, da se bo dal na ta način krompir znatno zboljšati.

Anton Wildgans umrl

Velik avstrijski pesnik in bivši direktor dunajskega Burgtheatra je te dni v starosti 51 let umrl, zadet od kapi. Mož je spisal več dram, od katerih so najbolj znane »Revščina«, »Ljubezen« in »Dies irae«.

Maček — tat

V pariškem predmestju Plaisance so policiji dolgo časa delale preglavice številne tatvine damskega spodnjega perila. Vse poizvedovanje policije je bilo brezuspešno in bi morda tudi ostalo, če se ne bil tat slučajno ujel v past. Nekega jutra je namreč neka dama na svojem vrtu v pasti, ki jo je bila nastavila lisjaku, zasačila lepega črnega mačka, ki je imel svilene hlačke v gobcu in milo mijavkal. Ujel se je bil z eno nogo v past. O zadevi je bila obveščena policija, ki sprva ni mogla verjeti, da imajo res pravega tatu v oblasti, končno se je pa prepričala, da je mačko njen lastnik dresiral na nočne pohode in tatvine svilnatega perila. Mačkovega lastnika še niso izsledili.

Kupujte kolke protituberkulozne lige!

Ponesrečen poklon.

— Milostiva, vi imate dražestna majhne ročice

— Zares?

— Seveda, kadar zdehate, vam ne zadostujejo, da bi zakrili vsaj polovico ust.

Vzor lenuha.

— Delo je prav za prav neumnost. Treba bi bilo izumiti stroj, da bi človek samo pritisnil na gumb, pa bi bilo delo opravljeno.

— Hm, že prav, toda kdo bi pa pritiskal na ta gumb?

Od 850 Din!
Za 10 dni inkluzivno: prvovrstno prehrano, stanovanje vse takse, elekt. luč, postrežbo in kopelj na lastni peščeni obali
Koncerti, dancing, sport, tenis
HOTEL BON-REPOS
Zahtevajte gratis prospekte!
Korčula
JUŽNA DALMACIJA
4 ure do Splita, 3 ure do Dubrovnika.
Brzojavi: Andreis, Korčula
87

Mie d' Aghonne: 24

Pustolovke

Roman

— Kaj naj pa storim? — je vprašala Georgetta.

—Zahtevaj, naj ti kupi tak nakit, kakor ga ima tvoja sestra.

— Poskusiti hočem je vzdihnila Georgetta.

Gospa de Marillac, ki je prvotno zatrjevala, da njeno bivanje v Parizu ne bo trajalo niti štirinajst dni, še sploh ni mislila na odhod.

Grof de Cizeret je pa komaj čakal, da bi bil končno s svojo mlado ženo zopet sam v Limousinu.

Toda zdaj je šlo za nekaj drugega. Gospa de Marillac se je bila vrnila, Klara tudi in Georgetta, videč mater in starejšo sestro vedno elegantno oblečeni, vedno polno krasnih prstanov na rokah, se je vpraševala, zakaj ona vsega tega nima.

Ta čas je pa pisal markiz Diego v Trasmonte svoji tašči:

Ne selite se. Prispem za nekaj dni v Pariz. Iz Vašega pisma sklepam, da stanujeta v hiši mojega dragega svaka. Tudi jaz se nastanim pri njem. Ne odgovarjajte na moje pismo, ker je premalo časa. Odpotujem namreč istočasno s pismom.«

Gospa de Marillac je namršila obrvi, ko je prečitala zetovo pismo, ki ji ni obetalo nič dobrega.

Ni dvomila, da bo grof de Cizeret stri. In ker je želela, da bi bili njeni hčerki enako srečni, je začela zahajati z mlajšo v družbo v nadi, da ji bo njena lepota in še večja mikavnost kmalu našla pametnega prijatelja, veljaka, bogatega in radodarnega, kakor je bil Gregorio Torliani.

— Kaj bi radi? — je vprašal vratar starega notarja, ki je presenečeno gledal kočijo in obe dami.

V drugem nadstropju se je odprlo okno in za hip sta se prikazali v njem dve glavi. Glava Diega v Trasmonte, široko nasmejana in žareča, za nje pa Klarina glava, ki se je jezila, tako da so se ji obrvi sredi med očmi stiskale.

— Je gospod grof de Cizeret doma? je vprašal notar.

— Gospod grof je na svojem posestvu. Gospa grofica je namenjena s svojo materjo v mesto. V hiši ni nikogar.

—Kaj tale gospod ni grof? — je vprašal stari notar slugo; notar je mislil markiza Diega v Trasmonte, ki ga ni poznal.

— Ne, to je markiz, ki je vzel sestro gospe baronice.

— Kdaj bi pa lahko govoril z gospo de Marillac? — je še vprašal notar.

— Dopoldne od desetih do dvanajstih sprejema ljudi, ki bi radi govorili z njo v trgovskih zadevah.

— Hvala, gospod, — je dejal notar. — Pridem jutri zjutraj.

Prijazno je pozdravil vratarja in odšel.

— Te dame se mi ne zde nič kaj krepostne, — je mrmral sam pri sebi in srce se mu je krčilo pri misli, da nosi ena Mauricovo ime.

Potem je odšel stari notar v predmestje Saint—Germain, kjer so stanovali v stari hiši njegovi dobri prijatelji.

Zanašal se je na nje, da mu bodo kaj povedali o markizu, ki je vzel starejšo sestro gospe grofice.

Komaj jim je povedal, kaj ga je prignalo k njim, je vstal starejši sin, visok, krepak dečko, in dejal:

— Diego v Trasmonte, črnolasi Mehičan? Slišal sem že o njem: pravili so mi nekaj prijatelji, ki ga dobro poznajo. Vzamem klobuk in čez dobro uro bom nazaj s točnimi informacijami.

Notar je ostal pri svojih prijateljih, mladenič je pa hitel po informacije. Ko se je vrnil, je vedel, kako in kaj je z Mehičanom, poleg tega je pa vedel povedati notarju mnogo več, nego je mogel starec pričakovati.

— No torej? — je vprašal notar.

— To je človek, ki živi na široko nogo, denarja pa zapravlja malo, čeprav bi človek mislil, da ga meče kar skozi okno. Hazardira, da se more preživljati in plačevati dozdevno razkošje, ki se z njim obdaja. Nihče ne ve povedati, da bi se pošteno preživljal.

— To sem si takoj mislil, — je zašepetal notar, — ta človek ima glavo predrznega izsiljevalca.

Drugo jutro je pozvonil notar na domu grofa de Cizereta.

Ko ji je sluga sporočil, da bi rad govoril z njo grofov notar, se je gospa de Marillac ustrašila, kajti v tem starcu je videla svojega najhujšega sovražnika.

Notar je stopil nekaj korakov naprej, gospa de Marillac ga je pa vprašala oholo in osorno:

— Kaj bi pa radi, gospod?

— Prihajam k vam, madame, da se pomeniva o zadevah mojega klijenta, gospoda grofa Maurica de Cizereta.

— S takimi rečmi se ne pečam. — je odgovorila baronova tašča osorno. — Moj zet je polnoleten. Dela lahko, kar hoče.

— Če hočete govoriti z menoj v tem tonu, lepa dama, se vam poklonim in odidem takoj, da sporočim grofu de Cizeretu, da stanuje v njegovi hiši mož, ki mu je hazardiranje poklic in ki ravna s kartami prej spretno, nego pošteno.

— Kaj pomeni to? — je vzkliknila gospa de Marillac; — in od kdaj si dovoljuje tuj človek vaše vrste sejati prepir v rodbino, ki ga nič ne briga?

— Odkar faloti izkoriščajo poštene ljudi, — je odgovoril notar samozavestno.

— Če ne boste govorili drugače, dragi gospod, naročim svojim služabnikom, naj vas postavijo pod kap.

— Tega bi vam ne svetoval, madame, — je nadaljeval notar mirno, — tem manj, ker vam še nisem povedal, kaj se mi zdi važno in kaj morate izvedeti.

— Ta je pa dobra! — je zakričala gospa de Marillac, vsa iz sebe od jeze, — vse kaže, da nisem več gospodinja v svoji hiši in da moram mirno trpeti posete, kakor je vaš.

— V svoji hiši, lepa dama? .. Zdi se mi, da se motite. Ta hiša ni vaša, če se ne motim. Ta hiša je last mojega klijenta grofa de Cizereta, ne pa vaša.

— Glavo bi mi radi zmešali s svojim modrovanjem, — je odgovorila lepa Hortensie.

— Pri svoji hčeri sem, torej sem doma ... čeprav ste tako predrzni, da trdite nasprotno.

Smatram za svojo dolžnost opozoriti gospo de Marillac, — je nadaljeval starec, — da je obdržala po ženitni pogodbi med gospodično Georgetto in gospodom Mauricom de Cizeretom vsaka stranka svoje premoženje in da sme svobodno razpolagati z njim. Zato gospod grof de Cizeret je bo in ostane edini gospodar svojega imetja. Gospa grofica nima ničesar razen svoje dote in svoje bale, ki jo je povečala z varčnostjo svojega moža.

OBUTEV ZA DELO IN UDOBNOST

Sedaj, ko nastopajo toplejši dnevi, menjajte pogosto obutev, da noge ne bi trpele. Pripravili smo bogato izbiro raznovrstne obutve za vsak poklic in vsako priliko. Izdelana je z rokami jugoslovenskih delavcev in iz usnja iz jugoslovenskih tovarn. V vseh naših prodajalnah lahko kupite za malo denarja potrebno obutev. Posetite nas in pomerite brez obveze za nakup, vsak par čevljev.

69.-

Vrsta 2842-05

Ako ima otrok nove čevlje, hodi ponosen v **šolo. Zato** smo napravili te čeveljčke iz **najboljšega** laka ali boksa: Vel. 27—34 samo Din 69.—, vel. 35—38 Din 89.—

Čistite Vaše čevlje z našo kremo.

Bata

Lufovi vložki

99.-

Vrsta 2927-14

Moški čevlji v črni ali rjavi barvi z močnim in trpežnim usnjatim podplatom. Eleganten in soliden čevelj za delavnik in praznik. B-16-ju

49.-

Vrsta 3661-00

Otroški visoki čevlji. Napravljeni iz rjavega ali črnega boksa s trpežnim gumijastim podplatom. Ravno take imamo v raznih kombinacijah za isto ceno.

49.-

Vrsta 4435-00

Udobni čevlji iz sivega platna z elastičnim gumijastim podplatom. Neobhodno so Vam potrebni v toplih solnčnih dneh. V njih se boste počutili vedno ugodno.

59.-

Vrsta 9375-03

Za neverjetno nizko ceno lepi ženski čevlji iz lastina. Za malo denarja velik luksus. Isti iz baržuna za isto ceno.

149.-

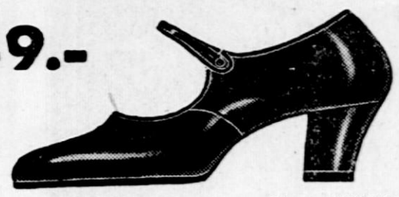

Vrsta 1845-05

Udobni in lahki čevlji iz laka z nizko peto. Ravnotaki tudi brez zaponke samo za Din 149, iz baržuna Din 59.—.

99.-

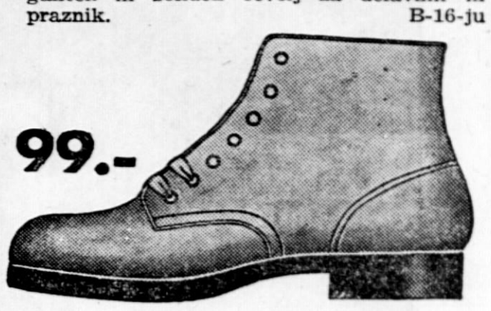

Vrsta 0167-00

Čevlji iz močnega mastnega usnja z gumijastim podplatom in peto. Za dober materijal jamčimo. Za delo na polju in za vsaki štrapac so ti čevlji neobhodno potrebni.

49.-

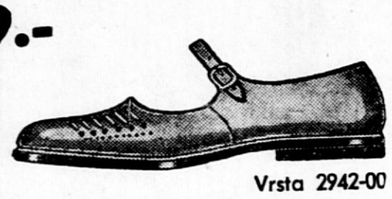

Vrsta 2942-00

Sandale ne žulijo niti nog niti žepa. Otroške št. 22—26 Din 39, št. 27—34 Din 49.—, Ženske št. 35—38 Din 59.—. Moške štev. 39—46 Din 69.—.

69.-

Vrsta 2145-09

Lahki in udobni ženski čevlji iz sivega platna z zaponko in z elastičnim gumijastim podplatom. Za malo denarja veliko zadovoljstvo.

79.-

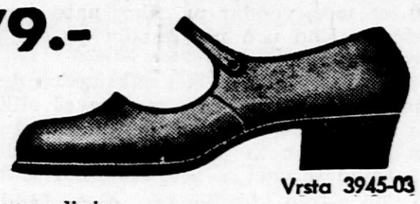

Vrsta 3945-03

Za gospodinje:
Za vsakodnevno nošenje praktičen, močan in udoben čevelj iz boksa, ki ne žuli niti nog niti žepa.

169.-

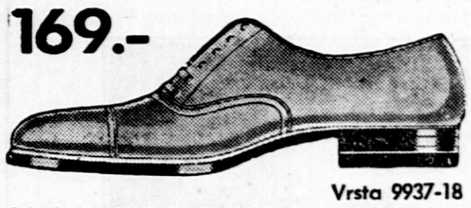

Vrsta 9937-18

Moški čevlji v črni ali rjavi barvi z močnim in trpežnim usnjatim podplatom. Eleganten in soliden čevelj za vsak dan.

129.-

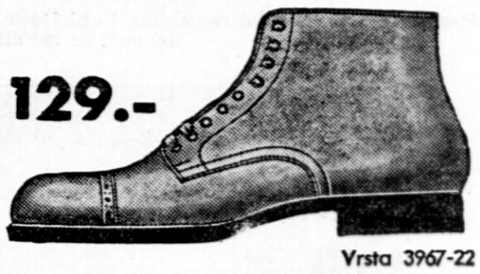

Vrsta 3967-22

Udoben čevelj široke oblike iz močnega boksa, z usnjatim podplatom, zbiti ali z gumijastim podplatom za isto ceno.

Izdelujejo se najnovejši modeli otroških vozičkov, razna najnovejša tvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. Najnižje cene. Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, **Ljubljana, Karlovška cesta 4.**

OTOMANE

Žimnice (modroce), peresnice

zložljive postelje, mreže in vsa tapetniška dela vam nudi najsolidneje

F. SAJOVIC, LJUBLJANA, STARI TRG 6

Obupane ženske

NE BOJTE SE, ČE IZOSTANE MENSTRUACIJA!

Pomoč

Vam prinaša pri poškodbah in izostanku mesečnega perila perijode dolgoletno preizkušeno, tisočkrat priporočeno zanesljivo učinkujoče sredstvo, ki ni odpovedalo tudi ne v najtežjih in trdovratnejših slučajih v nasprotju z drugimi sredstvi, ki niso učinkovala. **Prof. dr. Rettiha »EROSEA«, ki ugodno učinkuje, ne da bi morali svoje poslovanje prekiniti, že po nekaj urah Din 70, za staro poškodbo Din 100, za odporne ženske Din 150, dvojno za staro poškodbo in odporne ženske Din 200.** Uspeh zajamčen, sicer vrnemo denar! Tisoči žen potrjujejo nagel in zanesljiv uspeh tega sredstva kakor tudi povračujoče se zadovoljstvo. Diskretna pošiljatev po pošti.

Havelkova ordinačni laboratoř

Praha-Nusle . Božetěchova ul. 10.-S. N. 1 15 Pošt. schranka č. 17, ČSR.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica 3

je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.

Ima vlog nad 480,000.000 Din

Za vse vloge jamči ljubljanska mestna občina z vsem svojim premoženjem in z davčno močjo.
Vse naložbe obrestuje kar najbolj ugodno.
Posojila se dovoljujejo na posestva, menice in vrednostne papirje čim najceneje.
Za male trgovce in obrtnike ima posebno **KREDITNO DRUŠTVO**, za pupilne naložbe pa **SODNI DEPOZITNI ODDELEK.** Za varčevanje mladine izdaja **DOMAČE HRANILNIKE**, za pošiljanje po pošti pa svoje položnice.

Telefon št. 2016 in 2616.

Poštni čekovni račun št. 10.533.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12 ½.

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah **samo na debelo**

PREMOG

domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

KOVAŠKI PREMOG vrst vseh

KOKS livarniški, plavžarski in plinski

BRIKETE

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D. v LJUBLJANI, Miklošičeva cesta št. 15/I.

Žene! Ne vznemirjaite se

zaradi motenj in pri izostanku mesečnega perila,

ker vam že po eni uri pomaga tudi pri zastarelih, težkih in celo brezupnih primerih zajamčeno vselej »Peridol«, zakonom zaščiteno sredstvo. Samo to sredstvo učinkuje res zanesljivo in blago ter ga strokovnjaki edino priporočajo. Sredstvo, ki je absolutno neškodljivo zdravju in delovni sposobnosti žen. Samo to dobro preizkušeno sredstvo, ki ga priporočajo najstarejši in solidni strokovnjaki, vam lahko jamči za zanesljiv uspeh. Zaupajte nam in zopet boste pomirjeni, na tisoče zahvalnih pisem, ki smo jih prejeli, je naše jamstvo. — Cena Din 70.—, močnejše Din 130.—, specijalno sredstvo za zastarele primere po 200.— in 250.— Din. Uspeh zajamčen, sicer vrnemo denar. Diskretno za vnaprej poslani znesek pošilja zdravilo

Strokovni laboratorij AIDE - HAVELKA, PRAGA, Vinohrady, Slezska 116, odd. B., poštni predal 28. — Strokovni nasveti brezplačno.

»Mali oglasi«

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znamkah. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

GLASBA

KLAVIRJI, PIANINI
prvovrstnih inozemskih znamk od Din 11.000 naprej. — **»MUZIKA«**, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 40. 18/T

PRODAM

DVE OLJNATI SLIKI
Path - Patachon, ugodno na prodaj. Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 1817

URE ZA BIRMO
prodaja najceneje
IVAN PAKIŽ, LJUBLJANA,
Pred Škofijo št. 15 1765

Najcenejši nakup!
KONFEKCIJA — MODA
ANTON PRESKER,
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14. 22/T

VOLNO ZA MODROCE
prodaja zelo poceni Šega, Cankarjevo nabrežje 5/I. 1814

NEPOSNETO MLEKO
DIN 2.20
dostavljam na dom. Pošljite naslov upravi »Slov. Naroda« pod »Mleko«. 53/T

BUFFET - VINOTOČ
V PALAČI »GRAFIKE«
Ljubljana, Masarykova ul. 14
Pristna štajerska in dolenjska vina:

	lit. Din	čez ulico
Namizno	7.50	7.—
Cviček (Gadova peč)	10.—	9.—
Mozler (Šipon)	10.—	9.—
Jeruzalemec	12.—	11.—
Dalmatinsko črno	8.—	7.—

Velika izbira prvovrstnih zakuskov!

ČEVLJI
NA OBROKE
»TEMPO«, Gledališka ulica 1
(nasproti opere) 19/T

OTROŠKI VOZIČEK
moderen, dobro ohranjen, naprodaj. Ponudbe na upravo »Sl. Naroda« pod »Voziček 1880«.

AJS MOTORNO KOLO
s prikolico, 10 HP, malo rabljen, prodam. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda«. pod »Motorno kolo 1877«.

VINO ČEZ ULICO

Haložan beli	lit.	Din	7.—
Dolenjski cviček	»	»	9.—
Dalmatinsko črno	»	»	9.—
Burgundec rdeč	»	»	12.—
Muškat silvanec	»	»	12.—
Sadjevec Ia	»	»	4.—
Rizling	»	»	9.—
Dolenjska črnina	»	»	9.—

Prepričajte se, da se kljub nizkim cenam dobe prvovrstna in sortirana vina le pri **S. J. JERAJ, Sv. Petra c. 38.** 47/T

KUPIM

STARINSKE STOLE
z naslanjali, tudi netapecirane, event. mizo in omarico za steklo kupim. Pismene ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod šifro »Antik 1887«.

RAZNO

Ščetke
raznovrstna omela, žimnate metle, čopiče i. t. d. — izdeluje najceneje
Hinko Šimenc
KONGRESNI TRG ŠTEV. 8
(poleg kina Matice) 29/L

POZOR! POZOR!
Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem že odprl kopališče ob Savi na Ježici. Točim najboljša izbrana vina domačih goric po nizkih cenah in unionsko boljše marčno pivo; gorka in mrzla jedila vedno na razpolago. — Za obilen obisk se priporoča 1872
Kopališče ANTON ŠTIRN

MODROCE
otomane, divane, fotelje in vse tapetniške izdelke vam nudi najceneje
IGNACIJ NAROBE,
Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 (pri Levu) 25/T

Tednik »ZABAVNI LIST«
z gratis slikarsko galerijo v formatu razglednic, Stražišče. — Posamezna številka samo Din 1.—. Zahtevajte brezplačne ogledne številke! 37/T

RESTAVRACIJA-KAVARNA »LJUBLJANA«
KRK, OTOK KRK
Izmed najlepših kopališč na otoku Krku in s peščenim kopališčem brez blata ter romantiko nadkriljuje marsikatero svetovno kopališče. — **Restavracija »Ljubljana«** je edino slovensko podjetje **na** tem otoku. Slovenska kuhinja, strogo solidna postrežba. Penzion z vsemi taksami od Din 55.— do 62.— za osebo na dan. — Sezona se prične s 25. marcem in traja do 31. septembra.
Za številen obisk se priporoča **Uprava »Ljubljane«.**
Brzojavi: »Ljubljana«, Krk, otok Krk. 38/T

ROKOPIS NE LAŽE
Samo potom vaše pisave lahko spoznate vaš značaj. Glasoviti grafolog »KARMAH« vam sestavi pismeno analizo in vam da nasvete za vse življenjske prilike, ki so vam neobhodno potrebni, da dosežete svoj cilj. Potom vašega rokopisa spozna vse vaše misli in napake, ki se jih sami ne priznavate. Njegovo delo je znanstveno in zahvale ter priznanja sprejema iz vrst najodličnejših osebnosti. — Grafolog vam da tudi nasvete za vašo bodočnost, ki so za vsakogar velike važnosti. Ne zamudite te prilike in obiščite grafologa v hotelu »SOČA«. »Karmah» ostane na splošno željo interesentov v Ljubljani le kratek čas. 1890

Gospodarska zadruga mizarskih mojstrov v Ljubljani, reg. zadruga z o. z.
VEGOVA ULICA ŠT. 6 (poleg realke)
priporoča svojo stalno zalogo navadnega in umetnega pohištva po najnižjih cenah ter vsa tapetniška dela.
Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela po lastnih in arhitektonskih načrtih, istotako vsa gradbena in stavbna dela ter proračune za vse vrste stavb. — Vse informacije in nasveti brezplačno.

TRPEŽNI AFRIK MODROCI
samo Din 200.—
spalne fotelje, fino izdelane, Din 1300.— prodaja

RUD. SEVER,
LJUBLJANA, Marijin trg 2
Telefon 2622

Moški, POZOR!
Spolno slabost
odstranite z uporabo neškodljivega sredstva za okrepitev »La Eros«. Deluje v vsaki človeški dobi s presenetljivim uspehom. Vzdržuje seksualno moč do globoke starosti. Na tisoče priznanj. Cena 60 Din, močnejša 100 Din.
Havelkova ordinačni laboratoř
Pošt. schranka č. 17, ČSR. Praha - Nusle, Božetechova ul. 10/57 S. N. 115.

SOBOSLIKARSKA
pleskarska in vsa v to stroko spadajoča dela po najmodernejših vzorcih solidno in konkurečno izvršuje JOSIP MARN, d. z o. z., LJUBLJANA, Dunajska cesta 9. Telefon 30-68. 51/T

STANOVANJA

SOBICO
novo opremljeno, oddam s 15. majem. Križevniška ulica št. 7, III. nadstr. 1865

STANOVANJE
dveh sob, kuhinje in pritiklin išče mirna in snažna stranka za avgust. Točen plačnik. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Avgust 1884«, ozir. se lahko poizve naslov v upravi »Slov. Naroda«

KOT SOSTANOVALEC
se sprejme gospod. Dunajska cesta 9, II. dvorišče. 1871

SLUŽBE

ŽELEZNIČARJI !
Učenca (-ko) za fotografsko obrt sprejmem takoj. — Ponudbe na fotoatelje Bavec, Rajhenburg. 1862

MESARJA ZA SEZONO
ki je nekoliko vajen peči jagnjičke in prašičke na ražnju, iščem. Več pove **Anton Štirn,** kopališče ob Savi. 1873

MIZARSKEGA VAJENCA
sprejmem. — Jos. Velkavrh, Ljubljana, Krakovska ulica 7. 1875

2 NATAKARSKA VAJENCA
sprejme kolodvorska restavracija Pismene ponudbe na Kolodvorsko restavracijo v Karlovcu. 1879

PEKOVSKEGA VAJENCA
iz poštene hiše, z vso oskrbo sprejme takoj Matija Senekar, pekarna, Sv. Martin na Muri, Medjimurje. 1878

SOBARICA
vajena pospravljanja boljših sob in zmožna šivanja — išče službo. Ponudbe na upravo »Sl. Naroda« pod »Sobarica 1876«.

NEPREMIČNINE

BLIZU SARAJEVA
naprodaj majhno posestvo z moderno hišo (vilo) in hlevi z vso živino. Na posestvu cvetoče mlekarstvo z lepim mesečnim dobičkom. Edinstvena priložnost za podjetnega človeka! — Informacije daje E. Vobornik, Sarajevo, Hadži Sulejman ulica 20. 1883

ŽENITVE

GOSPOD
trgovsko naobražen, 37 let star, z večjim kapitalom, bi se poročil v dobro trgovsko hišo Obširne dopise na upravo »Sl. Naroda« pod »Zaupanje 1886«.

DOPISOVANJE

POMOČI POTREBNIM
(tudi v težkih življenjskih vprašanjih) posojilo iskajočim daje nasvete: Posvetovalnica »Marstan«, Maribor, Slovenska ulica 22. — Vpisnina Din 10.—.

ŽIVALI

NEMŠKE DOGE
črno-bele mladiče odlikovanih psov proda Jakil v Sevnici. 1882

Urejuje Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jezeršek. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.